

Göteborgs Stifts-Tidning

Tvåhundraåttioåtta årgången

Nr 3

Fredagen den 10 maj

2024

Lutherstiftelsen

SÖNDAGEN FÖRE PINGST

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm 15 S Appell
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Gtj 10 H Vestergård
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Sånggtj 11 E Ångdahl
Fridafors kyrka: Gtj 16 J-E Appell
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv 49: Fam.hm 11 B Birgersson, J Birgersson
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Gtj 11 I Svenungsson. Nattvardsförhör
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingstkyrkan): Gtj 15 H Vestergård
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 J-E Appell
Lund S:t Markus, Biskopsg. 10: Gtj 11 P Toräng
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhems v. 4: Gtj 10 H G Halmerius
Växjö Kyrkl. Förb., Torpabacken 3: Gtj 11 P Gustafsson

PINGSTDAGEN

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm 15 J Brandt Erlandsson
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Hm 10 G Andersson
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Hm 11 J Brandt Erlandsson
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv 49: Hm 11 G Skilling
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Hm HHN 11 D Johansson
Helsingborg S:t Matteus, Bruksg. 27: Hm 15 L Artman
Huskvarna Tegnérg. 8: Gtj 15 I Svenungsson
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingstkyrkan): Hm 10 Rune Imberg
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 M Olsson
Kungälv Kvarngatan 8: Gtj 15 T Olsson
Lund S:t Markus, Biskopsg. 10: Hm 11 J-E Appell; Församlingens årsmöte
Ravlanda G:a skolan: Gtj 15 J-E Appell
Oskarström S:t Gabriels koin, Mariakyrkan G:a Nissastigen 65: Hm 11 B Ådahl
Skara Missionsprovinns, Betaniakyrkan, Vasagatan 10: Hm 10 O Wessman
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhems v. 4: Hm 10 T Ossoon
Växjö Kyrkl. Förb., Torpabacken 3: Gtj 11 P Gustafsson

Predikaturerna fortsätter på sidan 3.

Ledare

Bibeltroget gudstjänstfirande i en ond tid

Gudstjänsten är ju helt avgörande i vår relation med vår Skapare. Då Israels folk av Gud kallades att dra ut från ofriheten i Egypten var det för att tillbe Gud i frihet: ”Så säger Herren: Israel är min förstfödde son, och jag har sagt till dig, farao: Släpp min son, så att han kan hålla gudstjänst åt mig” (2 Mos 4:22f). Här på jorden är Gud med i allt som sker, men allt är ju inte gudstjänst ens för Guds barn. Arbete, vila, umgänge m.m. upptar det mesta av vår tid. Gud är ju närvarande då också, i hjärtat tror vi på honom alltid och ofta vänder sig Guds barn till Gud i tyst bön mitt i sina jordiska sysslor. Men vi behöver våra särskilda andaktsstunder och gudstjänster för att ägna oss bara åt tillbedjan, bara åt umgänge med Gud. Guds folks tillbedjan på sön- och helgdagar är oundgängligt i dess liv med Gud här på jorden. Sedan Kristi kyrkas tillblivelse den första pingstdagen firar Guds folk gudstjänst varje söndag, på Herrens uppståndelsedag! Detta är i sig en beaktelse: Jesus är uppstånden! Jesus är Herren!

Gud bestämmer hur han skall tillbes: Guds folks gudstjänster formas av Guds ord. Guds ord innehåller lovprisning för allt gott Herren har gjort, gör och lovat att göra i framtiden. I Guds ord bekänner Guds folk sina synder inför den Helige och tar emot förlåtelsen: våra gudstjänster börjar med syndabekännelse och avslutning då vi får det bekräftat att vi har frid med Gud då han i Jesu namn förlåter oss våra synder. Vi bekänner vår tro med trosbekännelsernas ord om Guds väsen och gärningar. Vi lyssnar till läsningar ur Bibeln, hör utläggning av dessa där Guds ord tillämpas på oss. Vi ber

för Guds folk, för våra medmänniskor, vår överhet och för oss själva. Vi ber Herrens bön. Vi firar Herrens heliga nattvard och tar emot Hans välsignelse. Allt detta finns i Guds ord och i vår liturgi. Formerna varierar beroende på tid och tradition men innehållet må överensstämma med Skriftens lära. Så är gudstjänsten Guds ord till oss och vår tillbedjan: den är ett umgänge med Gud format av Honom.

Svenska kyrkans gudstjänster härör från de första kristnas tillbedjan. Och då vi under reformationstiden införde den lutherska teologin rensades obibliska föreställningar bort och evangeliska sanningar lyftes fram. Så har det under seklernas gång skett förändringar av olika slag, men vi som brukar traditionell liturgi firar idag i grunden gudstjänst på samma sätt som våra medkristna sedan 2000 år. Att det är ett gemensamt arv i kristenheten märker man då man är ute och reser: gudstjänster i olika länder har likartad struktur. När vi är få som samlas är det gott att erinra sig att vi ingår i en stor gemenskap av generationer kristna som tillbett Herren Gud på detta sätt sedan Han skapade Kristi kyrka. Kyrkor som tar bort gudstjänstens äldre inslag så att allt präglas av vår tid vänder sig bort från det andliga arv vi fått av Herren. Det är otacksamhet mot Gud. Med den inställningen kan man lätt tappa sanningen att Guds folk är en gemenskap över tid som går tillbaka till patriarken Abraham. Vår tid är högt utvecklad i mycket, men inte i det andliga. I goda andliga tider är det viktigt för folk att ha det rätt ställt med Gud. Då ägnas mycket möda åt det andliga och det märks: liturgi och psalmer präglas

av djup och allvar. Reformationen var en sådan tid. Nu är det få som menar det vara viktigt att ha det rätt ställt med Gud och det märks också: allt blir så yligt och torftigt. Så när det gäller vår tro har våra fäder mycket att lära oss! Att behålla en bibeltrogen, traditionell liturgi är oss till hjälp att vara trogna Herren, så att hans ord må forma vår andlighet på ett sunt och gediget sätt.

Tron kommer av predikan och predikan i kraft av Kristi ord (Rom 10:17). Predikans syfte är att förklara och tillämpa helgdagens bibelläsningar med lag och evangelium: Bibeln säger ju vad Gud kräver av oss, lagen, och vad Gud ger oss i vår Frälsare Jesus, evangeliet. Det må ske med evighetsallvar och evighetshopp: vi människor är ju evighetsvarelser och vi vill ju tillbringa evigheten hos Gud! Så må predikan trösta, lära, förmana och varna, så att vi får växa i tro på Herren, i hopp inför uppfyllelsen av hans löften, i kärlek till Honom och

vår nästa, i uthållighet och gudsfruktan så att vi stärks att vara trogna Gud intill den dag då vi skall lämna denna världen och gå in i evigheten.

I nattvardens bröd och vin tar vi emot Jesu Kristi sanna kropp och blod till våra synders förlåtelse. Då vi äter och dricker det helgade brödet och vinet intar vi Gud andligt och konkret i våra kroppar och själar. Vi får en försmak av den messianska måltiden som väntar Herrens trogna i det himmelska Jerusalem. Nattvarden som anknyter till den judiska påskmåltiden må firas med osyrat bröd och riktigt vin. Vi ber att den Helige Ande må bereda oss att i tro tar emot Jesus Kristus i den heliga måltiden så att vi värdesätter denna heliga måltid som sig bör, i tro på att vi här får syndernas förlåtelse, liv och salighet och så fördjupas i vår relation med Herren.

Predikan och nattvard må utföras av män som har vigts till Guds ords tjänare. I Kristi kyrka kallar ju Herren vissa män att vara hans underherdar som vårdar hans församlingar, främst genom att predika, döpa, och fira nattvard. Prästämbetet har alltid funnits i Kristi kyrka för att leda Guds folks tillbedjan.

Skriftenlig förkunnelse och sakramentsförvaltning och trogna präster behövs för att fira uppbyggliga gudstjänster där Herren kommer oss till mötes och vårdar vår själ. Här får vi också möta medkristna och välsignas av umgänget med dem. Vi lär känna varandra, vi ber för varandra, vi påminns om att vi är olika och behöver varandras gåvor och må ta hänsyn till varandras egenheter. Vi får träffa syskon i tron som delar vår övertygelse, vilket är viktigt i denna onda tid då bibelkristna ofta känner sig marginaliserade och ensamma.

I gudstjänsten undervisas vi i Guds ord och lär oss känna den Himmelske Herdens röst. Vilket bl.a. lär oss att falsk kristendom förlöder människor bort från Gud. För alla gudstjänster som kallas kristna är ju inte sant kristna gudstjänster. I falska gudstjänster råder en annan ande, för där regerar inte Guds ords sanning. Talar man om Jesus som en myt, en symbolisk person som inte funnits i verkligheten är allt lögn. Lika illa är det om man lär att Jesus Kristus är en väg bland många andra till gemenskap med Gud. Det är fel! Jesus är vägen, sanningen och livet ingen kommer till Fadern utom ge-

nom Jesus. Vi må inte delta i sådan falsk tillbedjan för vi påverkas av lögnen och kan med vår närvaro förleda vår nästa att tro att det är sann kristendom vilket alltså är fel: det är skenkristendom! Och skulle sådana falska gudstjänster vara trevliga är trevligheten en djävulens frestelse. Det är tro på det sanna evangeliet som gör oss till Guds barn, inte människors trevlighet.

Mycket kristet gudstjänstfirande i vår tid är falskt. Men det beror inte på att de som samlas där är sämre människor: syndare är vi alla! Du kan synda mycket, djupt och upprepat men ändå vara Guds barn eftersom du flyr om och om igen till Herrens nåd och barmhärtighet. I en falsk gudstjänst är det *vilsen övertygelse* som förleder bort från Guds rike eftersom man där kallar sig kristen utan att hålla sig till vad Gud säger i Bibeln. Ofta sker det av okunskap: "Herre förlåt dem för de vet inte vad de gör", sade den döende Jesus till sina bödlare som han älskade. Och apostlarna var ju stora syndare men blev ändå apostlar för de *trodde allt Jesu sade och förkunnade dessa sanningar*.

Jesus förutsäger att onda tider skall föregå hans återkomst: "Om någon då säger: Här är Messias eller där är han, tro det inte. Falska messiasgestalter och falska profeter ska träda fram och göra stora tecken och under för att om möjligt bedra även de utvalda. Jag har nu sagt det till er i förväg." Och aposteln Paulus säger till de äldste i Efesos: "Jag vet att när jag lämnat er ska rovlystna vargar tränga in bland er, och de kommer inte att skona hjorden. Ja, bland er själva ska män träda fram som förvränger sanningen för att dra över lärjungarna på sin sida." Och till Galaterna skriver han: "Jag är förvånad att ni så fort överger Gud som har kallat er genom Kristi nåd och vänder er till ett annat evangelium, fast det inte finns något annat. Det är bara några som skapar förvirring bland er och vill förvränga Kristi evangelium. Men även om vi själva eller en ängel från himlen skulle ge er ett annat evangelium än det vi har predikat, så ska han vara under förbannelse". Falsk förkunnelse har framgång eftersom åhörarna gärna lyssnar, inte till Guds ord, utan till det som kliar dem i öronen, till obibliska föreställningar många gillar. I en ond tid är falsk förkunnelse dessvärre vanlig.

GST:s redaktion och Lutherstiftelsen har bytt adress

Ny post- och besöksadress:
Ekmansgatan 3, 411 32 Göteborg

Nya e-postadresser:
gbgs.stifts.tidning@gmail.com
lutherstiftelsen.goteborg
@gmail.com

Redaktion

Patrik Toräng, ansvarig utgivare
E-post: patrik.torang@gmail.com

REDAKTION och EXPEDITION
Ekmansgatan 3, 411 32 Göteborg

E-post: gbgs.stifts.tidning@gmail.com
Tel. **070 615 11 61** (Till Patrik Toräng)
www.goteborgsstiftstidning.se

Prenumeration

Helår: 350 kr (9 nr inkl. julnr)
Nypren- och gåvopren: 275 kr
Halvår: 200 kr (5 nr)

ANNONSPRISER

Första sidan 6 kr/mm, textsidan 5 kr/mm.
Döds- och tackannonser 5 kr/mm.
Förlovnings-, vigsel- och födelse-
annonser 100 kr/st.
Moms tillkommer. Annonser skall inlämnas senast onsdag två veckor före påföljande tidnings utgivning.

Pg 2 55 21-6
Bg 340-5826

ISSN 0345-4290 Eget tryck

Onsdag kan vara tider med krig, samhällsupplösning och naturkatastrofer. Dessa ofärdstider prövar de kristnas tro och många faller ifrån. De lurats tro att det onda som sker visar att det inte finns någon god, allsmäktig Gud. Dessa tider är hårda och man kan bli hård mot sina medmänniskor för att klara sig. Man förlorar kärleken i kampen för överlevnad. Men också "goda tider" kan vara onda tider. Djävulen kan då få människor att glömma Gud och gå upp i det materiella. Västståndet skapar en känsla att vi klarar oss utan Gud. I det gamla Israel fick Herrens profeter ofta tala domsord i tider då det gick väl materiellt för Guds folk, för att man då förlorade insikten att man behövde känna Gud och hålla sig till Guds rättfärdighet. Så är det också nu, när vi människor kan så mycket och har så mycket intressant att syssla med på jorden att vi glömt att ta världens skapare och hans bud på allvar. Och också tappat bort att vi är evighetsvarelser. Också kristna tenderar att vara inriktade på jordiska ting: man tar inte till sig att Jesus uppstått från de döda för att vi skall få leva med Gud evigt. Men det är ju kärnan i det kristna hoppet att få leva med Gud för alltid! Vi gläds åt Jesu uppståndelse för den innebär att Guds barn skall få uppstå i härlighet som han och leva för evigt med vår gode Herre och Skapare. Det är illa då kyrkan följer en tidsanda där man tror sig kunna leva väl utan Guds bud, saknar evighetsallvar och evighetshopp och lever som om tillvaron kommit till av sig själv utan någon Skapare. Får sådan åskådning fäste över mentaliteten kommer man till sist att sluta förkunna den verkliga Kristus. Man talar istället om en Kristus vars uppståndelse inget betyder. Så omformas kristna gemenskaper till anti-kristna sådana som förleder människor Gud älskar bort från Honom! De kan till och med bli fiendliga mot Herrens trogna. För kristna som avfallit styrs ju av världen, och världen hatar Kristi kyrka.

För dig som vill vara Herren trogen gäller det att ha ditt andliga hem där Guds folk firar *bibeltrogna* gudstjänster! Det är inte yttre kyrkottillhörighet som är viktigt utan att man håller sig till Guds ord. Tänk också på att det inte är många gudstjänstdeltagare som kännetecknar en sann gudstjänst utan att predikan, liturgi och psalmer stämmer med

Skriftens lära. I en ond tid är det ganska ovanligt att bibeltrogna gudstjänster samlar mycket folk. Du får också leva med att bibeltroget gudstjänstfirande har sina brister. Det liturgiska genomförandet kan vara skralt och predikan kan vara innehållsmässigt tunn eller krånglig. Det får man leva med så länge det inte sägs tydliga osanningar eller är så, att viktiga sanningar konsekvent utelämnas. En fullkomlig predikan finns inte eftersom alla predikanter är ofullkomliga. Det största problemet är nog att sanningarna om uppståndelsen från de döda, den eviga domen och löftena om evigt liv saknas eftersom vi i idag har svårt att ta sådant på allvar. Det känns inte relevant för oss. Men vad som är relevant bestäms inte av våra känslor utan av Guds ord. Och Guds ord innehåller mycket evighetsallvar och evighetshopp

Vi behöver för egen del bibeltrogna gudstjänster. Men utomstående mår också väl av det. Kristna kan hänvisa sin nästa till bibeltrogna gudstjänster runt om i landet om de vet att var de firas: våra gudstjänster är därför offentliga så att alla kan få höra Guds ord! Och för många medkristna är det en sann glädje att informeras om bibeltrogna gudstjänster på olika håll i landet och så påminnas om att sant gudstjänstliv fortsätter. De stärks då i sin tro och sin frimodighet. Så mår också vårt land och folk väl av att det firas gudstjänst. Vi ber för människorna omkring oss och vår överhet, och det mår de gott av. Ja, bönen är ett avgörande vapen i den andliga kampen. Låt oss be för oss själva att vi må ta del av gudstjänstliv där vi blir uppbyggda som Jesu vänner. Vi får be om hjälp att finna sådana gudstjänster och också att tjäna dessa gemenskaper troget med våra olika gåvor. För gudstjänstliv skapas inte av sig själv. Vi behöver hjälpas åt med det praktiska och ekonomiska för att de skall komma till stånd. Så får vi be om prästkalleser! Herren konstaterar ju att skörden är stor men arbetarna få, och att vi må be skördens Herren att han sänder arbetare i sin skörd! Ja, låt oss be för att våra församlingar må vara salt och ljus i en ond tid där människor rustas att vandra det eviga livets väg till Himmelska Jerusalem där Guds folk en dag skall få lovprisa Gud i all evighet. Amen!

Patrik Toräng

Forts från sidan 1.

ANNANDAG PINGST

Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv 49: Hm 18 N Olsson
Kristianstad Gratia Dei: Hm 18:30 Vesper med predikan J-E Appell
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Gtj 10 L Nilsson

HELIGA TREFALDIGHETS DAG

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm 15 S Appell, J Brandt Erlandsson
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Gtj 10 G Andersson
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Gtj 11 A Petersson
Fridafors kyrka: Gtj 11 J-E Appell. Föredrag, D Johansson: "Med Kyrkl. Förb. 49 år av 100". Beträktelse J-E Appell
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv 49: Hm B Birgersson
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Gtj 11 T Johansson
Karlstad S:t Petri, (*Obs!*) Acksjöns kapell i Mariebergsskogen: 11 Hm med dop: S Petersson
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingstkyrkan): Gtj 15 G Andersson
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 M Olsson
Lund S:t Markus, Biskopsg. 10: Hm 11 A Karlgren
Naums kyrka: Gtj 11 A Eliasson. Årsmöte Kyrkl. Förb. lokalavdelning
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Hm 10 S Eriksen

FÖRSTA SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm 10 S Appell
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Hm 10 G Andersson
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Hm 15 (*Obs. tiden*) S Appell
Fridafors kyrka: Hm 11 J-E Appell
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv 49: Hm 11 N Olsson
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Gtj 11 D Johansson
Helsingborg S:t Matteus Bruksgatan 27: Familjegtj 15 Mattias Lindström
Huskvarna Tegnérsg. 8: Gtj 15 G Siverbo
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingstkyrkan): Hm 10 H Vestergård
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 L Artman
Kungälv Kvarngatan 8: Hm 15 S Eriksen. Årsmöte
Lund S:t Markus, Biskopsg. 10: Gtj 11 P Toräng
Oskarström S:t Gabriels koin, Mariakyrkan G:a Nissastigen 65: Hm 11 B Ådahl
Ravlanda G:a skolan: Hm 15 P Toräng
Skara Missionsprovinsen, Betaniakyrkan, Vasagatan 10: Hm 10 Jonatan Ådahl
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Gtj 10 S Eriksen

ANDRA SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm 10 J Brandt Erlandsson
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Hm 10 G Andersson. Lunch. "Jesus i gudstjänsten", Jakob Appell. Kyrkl. Förb:s årsmöte

Forts på sidan 11

Inför söndagen

PINGSTDAGEN

Joh 14:23-29

"Jag skall... uppenbara mig för honom" (Joh 15:21).

Att Jesus är verksam idag är en verklighet därigenom att han själv vill uppenbara sig mitt ibland oss. Jesu verklighet är inte främmande och ogripbar för den som vill se honom. Han lovar att själv uppenbara sig för den som älskar honom. "Den som älskar mig skall bli älskad av min Fader, och jag skall älska honom och uppenbara mig för honom" (Joh 14:21).

Mot bakgrund av detta löfte fick Jesus frågan varför han uppenbarar sig för sina vänner men inte för andra. Den frågan är inte främmande för oss: "När nu Jesus är hela världens Frälsare, varför får då inte alla syn på det och kommer till tro på honom?" Kanske blir den frågan också till en frestelse, om vi inte tar fasta på det svar Jesus ger, att det är fråga om att vi ska manifesteras Jesus på ett sätt som gör att människor får syn på honom.

I dagens evangelium ger Jesus svar på vad det innebär att han vill uppenbara sig för sina lärjungar men inte för världens människor. Texten ger tre perspektiv som alla är förhållande, när det är fråga om att Jesus uppenbarar sig för oss.

JESUS UPPENBARAR SIG FÖR OSS ...

... i sitt ord.

Jesus har inte knutit sin uppenbarelse till något abstrakt, något mystiskt, utan till sitt eget ord. Det gäller allt Guds ord i den heliga bibeln. Till sina apostlar säger Jesus: "Den som lyssnar till er lyssnar till mig" (Luk 10:16), och: "Den som tar emot er tar emot mig, och den som tar emot mig tar emot honom som har sänt mig" (Matt 10:40). Jesus uppenbarar sig i hela bibeln och med Jesu uppenbarelse hela den gudomliga uppenbarelsen.

Den som vill se Jesus gör det inte

utom genom hans ord. Ändå är det inte självklart att man får se hans uppenbarelse i ordet. Man kan studera bibeln ingående, men utan att Jesus uppenbarar sig. Man kan vara bibeltrogen i alla avseenden, nitisk i läran och t.o.m. få utstå förakt och lidande för Guds ords skull, men utan att Jesus har fått uppenbara sig. Vad är det som fattas? Det är kärleken till Jesus. Den bibeltrogne och nitiske församlingsföreståndaren i Efesus fick av Herren höra: "Det har jag emot dig, att du har övergett din första kärlek [...] Om du inte omvänder dig ska jag komma över dig och flytta din ljusstake från dess plats" (Upp 2:4f).

Rätt förstått blir ingen frälst genom att vara trogen Guds ord. Det är bara genom Jesu trohet mot Guds ord som vi blir frälsta. I sin stora kärlek till oss har han uppfyllt allt vad vi borde och burit alla våra synder, också vår likgiltighet för Guds ord och tröghet i bibelläsning, ända in i döden på korset, för att vi ska ha förlåtelse för våra synder. Älskar du Jesus för den han är för dig? Ja, då är du också älskad av Fadern för Jesu skull och Gud själv ska ta sin boning hos dig.

Kärleken till Jesus grunder sig på vad han har gjort för oss. Och denna kärlek till Jesus känns otvivelaktigt igen på förhållandet till bibelns ord. Jesus uppenbarar sig för den som i Ordet frågar efter vad han är och gör för oss och vad han vill ha sagt till vår frälsning. Det betyder inte att en kristen inte kan komma in i perioder då likgiltighet för Guds ord känns påtaglig och det går trögt att läsa Ordet och tillägna sig det. Men just detta bekymrar och oroar honom och föranleder att han måste förtvivla om sig själv. Något helt annat är det med den som inte älskar Jesus. En sådan blir oroad när Herrens ord blir närstående och avslöjande, men blir åter lugnad när det tystas ned och hålls borta. En Jesu vän blir bara lugnad av Ordet och vill, trots upplevelsen av tröghet till att läsa och höra det, få ljus av att Jesus ska uppenbara sig i Ordet – genom sin Ande.

... genom sin Ande.

Det är just den som påtagligt upplever sin egen oandlighet som Jesus i Ordet vill komma till genom sin Ande. Sanningen om oss själva är att vi för syndens skull saknar härligheten från Gud och är andligt

döda. Men Guds Ande väcker till liv det som är dött.

Anden skapar liv genom att förhärliga Sonen, och Faderns kärlek till oss genom Sonen, genom att tillämpa Jesu ord i våra hjärtan. "Han skall förhärliga mig, ty av det som är mitt skall han ta och förkunna för er" (Joh 16:14). Allt vad Jesus har sagt, ja, allt vad Gud talar i bibeln, förhärligar Jesus. Ingen kan se det om inte Anden får uppenbara det för honom. Ingen kan säga Jesus är Herren annat än i kraft av den helige Ande. Det är Andens verk att förklara Ordet, ja, djupast sett att förklara Jesu fullbordade frälsningsverk. Anden förhärligar inte sig själv, inte heller den kristne i dennes fördjupade kunskap. Ingen besitter någon som helst andlighet genom att ha läst in stora kunskaper i Guds ord, om inte Anden samtidigt därmed har förhärligat Jesus.

Jesu ord är inte "döda" och verkninglösa ord. "De ord jag har talat till er är Ande och liv", säger Jesus (Joh 6:63). Men där Ordet inte får omskapa hjärtan och ge liv genom tron på Jesus förhärdat det i stället. Den som kritiskt studerar Guds ord och menar sig kunna bemästra Gud blir alltmer förblindad av Ordet, och kan inte se Jesu uppenbarelse. Det är den onde anden, som vill få oss att ifrågasätta bibeln och inge oss tankar i strid med bibelns ord. Det är bara Guds Ande som kan avslöja detta genom att påminna oss allt vad Jesus sagt.

Jesus säger om Anden: "Han förblir hos er och skall vara i er" (Joh 14:17). Guds Ande är en verklighet i varje kristens liv såväl som i varje församling av kristna. Ingen kristen kan sakna Anden. "Han ska vara i er." Får Guds Ande vara verksam i våra liv? Det finns inget mer förödande i hem och församling än när man är likgiltig för om Ordet får komma till tals i Ande och sanning. Det avgörande är om Anden får behålla oss i beroende av Jesus, hans kärlek till oss. Anden lämnar den som inte längre behöver Jesus, som inte längre behöver nåd och förlåtelse, som inte har kärlek till Jesus och hans ord. Guds Ande står inte tillsammans med förakt för Jesu kärlek till oss, eller till ett liv i försvaret för oordningar i strid mot Guds ord såväl i den enskildes som församlingens liv. Men Anden dömer heller inte den som med aldrig så många grova och svåra synder be-

känner sin synd. Också för den störste av syndare vill Jesus uppenbara sig i Ordet genom sin Ande – med sin frid.

... med sin frid.

När världen bara kan ge frid så länge allt känns bra och upplevs gott, är Jesu frid en verklighet mitt i all kännbar ofrid. Jesus känner all den oro och kamp som du befinner dig i. Han känner dina prövningar och anfäktelser, dina frestelser och syndafall, din skuld och skam. Och så säger han: "Låt inte era hjärtan oroas och var inte modlösa". Mitt i all yttre och inre ofrid – av djävulen, världen och ens egen onda natur – vill Jesus uppenbara sig med sin frid. Jesus har verklig frid att ge, som inte går att finna någon annanstans i världen. Det är friden med Gud i kraft av syndernas förlåtelse.

Du som läser detta och kämpar med synd som gnager ditt samvete, som kanske dagligen frestas till sexuella synder, hat, bitterhet, oförsonlighet, klagan mot Gud o.s.v., till dig vill Jesus säga: Var vid gott mod, dina synder är dig förlåtna. Du som inte finner frid i något inom eller utom dig, just för dig vill Jesus uppenbara sig i sitt ord, genom sin Ande, med sin frid. Frid – i kraft av syndernas förlåtelse.

Jesu löfte om frid har sin grund i hans fullbordade frälsningsverk. "Om ni älskade mig, skulle ni glädjas över att jag går till Fadern." Jesus skulle gå bort för att sedan komma tillbaka på ett nytt sätt. När Jesus gick bort gick han bort med vår synd in i döden på korset. Han gick för att frambära sitt blod in i det allra heligaste i himmelen till försoning för våra synder. När Jesus kom tillbaka, i sin uppståndelse på tredje dagen, då kom han som vår rättfärdighet till evigt liv. Så kunde Jesus hälsa sina oroliga lärjungar på påskdagens kväll: "Frid vare med er".

"Jag går bort, och jag kommer till er igen." Det gäller också i vår tid. Jesus har stigit upp i himmelen. En dag ska han komma igen – i härlighet. Men vid sin himmelsfärd har Jesus lämnat sin frid efter sig här på jorden. Denna frid blir påtaglig varje gång Jesus löser en människa från hennes synd. Och denna frid inskräper Jesus när han i nattvarden kommer till oss, inte som belöning för att vi varit fromma och goda,

HELIGA TREFALDIGHETS DAG – MISSIONSDAGEN

Matt 11:25-27

Evangeliet börjar med orden: "Vid den tiden sade Jesus: Jag prisar dig, fader, himmelens och jordens herre, för att du har dolt detta för de lärda och kloka och uppenbarat det för dem som är som barn." Vad är "detta" som Fadern har dolt? Vi kan förstå det av fortsättningen som ger ett sammanhang: "Kom till mig, alla ni som arbetar och bär på tunga bördor, så skall jag ge er vila." Jesus kallar till sig betungade människor, människor med bördor, med tyngda samveten, människor i nöd för sina synder. In i alla dessas situation med allt som tynger dem med deras bekymmer talar Jesus dessa goda ord: "Kom till mig." Detta som är dolt, det är himmelrikets gåva, syndaförlåtelsens gåva, gåvan att få vara Guds barn och få lägga alla sina bekymmer ner inför Jesus.

Så som Jesus säger att Fadern och Sonen känner varandra, så utgår denna frälsande sanning från Gud. I Guds eget hjärta har det stigit upp som Guds kärleksfulla råd hur den olyckliga och fallna människan skulle få ro och inte gå förlorad. Något så stort ville Gud bereda oss människor. Så oändligt stor var Faderns kärlek att Han var beredd att

utan som Frälsaren för förlorade syndare. Herren dukar sitt bord i mina ovänners åsyn. Mitt under den ofrid du får uppleva inom och utom dig är Jesus beständigt din frid.

Den yttre oron varar bara ännu en kort tid. När du frestas att i all hopplöshet söka friden i världen, kom då ihåg att Jesus inte är borta i yttre avseende för alltid. Och när han kommer tillbaka, då kommer han i synlig härlighet, "för att förhärligas i sina heliga" (2 Tess. 1:10). I väntan på hans ankomst i härlighet får du vänta honom där han dag efter dag kommer till dig mitt i all bedrövelse – i sitt ord, genom sin Ande, med sin frid. Så vill Jesus uppenbara sig för dig, för att du genom tron ska ha liv i honom. Då ska du också en gång, när han uppenbarar sig i härlighet, själv bli lik honom i samma härlighet och för evigt leva i ostörd frid och salighet. Amen.

David Appell

TEXTLÄSNINGAR

1983 års Evangeliebok PINGSTDAGEN

Rubrik: Den helige Andes utgjutande
GT-text: Jer 31:31-34
Epistel: Apg 2:1-11
Evangelium: Joh 14:23-29
Psaltarsalm: 104:27-35 alt. 143:4-11

2003 års Evangeliebok PINGSTDAGEN

Rubrik: Den heliga Anden
GT-text: 1 Mos 11:1-9
Epistel: Apg 2:1-11
Evangelium: Joh 14:25-29
Psaltarsalm: 104:27-31

1983 års Evangeliebok HELIGA TREFALDIGHETS DAG

Rubrik: Fadern, Sonen och Anden
GT-text: 5 Mos 4:32-34, 39-40
Epistel: Apg 2:24-35
Evangelium: Matt 11:25-30
Psaltarsalm: 99:1-9 alt. 46:2-12

2003 års Evangeliebok HELIGA TREFALDIGHETS DAG

Rubrik: Gud – Fader, Son och Ande
GT-text: 5 Mos 6:4-9
Epistel: Apg 2:24-35
Evangelium: Matt 11:25-27
Psaltarsalm: 113:1-6

1983 års Evangeliebok FÖRSTA SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET

Rubrik: Vårt dop
GT-text: Jes 43:1-3
Epistel: Rom 6:3-11
Evangelium: Joh 3:1-8
Psaltarsalm: 66:5-12 alt. 42:2-6

2003 års Evangeliebok FÖRSTA SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET

Rubrik: Vårt dop
GT-text: Hes 36:25-28
Epistel: Rom 6:3-11
Evangelium: Joh 3:1-8
Psaltarsalm: 66:5-12

1983 års Evangeliebok TREDJE SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET

Rubrik: Förlorad och återfunnen
GT-text: Mika 7:18-19
Epistel: Ef 2:1-10
Evangelium: Luk 15:1-10
Psaltarsalm: 25:15-22 alt. 23:1-6

2003 års Evangeliebok TREDJE SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET

Rubrik: Förlorad och återfunnen
GT-text: Mika 7:18-20
Epistel: Rom 5:6-11
Evangelium: Luk 15:1-7
Psaltarsalm: 119:170-176

utlämna sin egen Son att offras för de fallnas räddning. Hans egen Son skulle lida och dö för våra synder. Och det kunde Sonen villigt göra. Så lydig var Sonen, att allt vad Fadern ville, det gjorde Sonen. Sonen kände så väl sin Faders goda vilja, att Han böjde sig för den. Det lidande Han gick igenom skulle bli till räddning och liv för oss. Jesus förnedrade sig när Han blev ett med oss och ödmjukade sig och blev lydig till döden på korset. Det är detta evangelium som Fadern har dolt för de lärda och kloka men uppenbarat för de små, de som är som barn.

Vill Jesus bara ha med dessa "som är som barn" att göra? Vill inte Gud att alla skall lära känna evangeliet? Jo, det vill Gud om alla. "Gud vill att alla människor skall bli frälsta och komma till kunskap om sanningen." Guds Ord är ett frälsande ord för alla människor. Gud gör från sin sida allt som kan göras för allas frälsning. Han vill att Hans kärleksfulla "kom till mig" skall tränga in i varje hjärta. Hans nåd står lika öppen för oss alla. Hans förlåtelse räcker för alla. "Jesu, Guds Sons, blod renar från alla synder." Det finns inga hinder från Guds sida att komma till Honom.

"Detta" har Fadern dolt för de kloka och lärda men uppenbarar det för dem som är som barn. Vi kan inte hur kloka och lärda vi är lära känna Guds frälsande kärlek. Den kan bara uppenbaras för oss. Vi är själva så förmörkade i vårt förstånd. "Ingen känner Fadern utom Sonen och den som Sonen vill uppenbara honom för." Det är inte vi som skall komma fram till tankar om Gud. Det kan vi inte. Gud är ju i sina tankar så mycket högre än våra tankar. Vi kan inte känna Gud i Hans visdom. Men Gud kan ge åt oss att få lära känna Honom. Han kallar oss inte att stiga upp till Honom för att se hurudan Han är. Han har själv stigit ner till oss för att vi skall lära känna Honom. Han kallar oss till korset där Han fullbordade sitt verk. Där Jesus steg allra djupast ner i syndens avgrund, där Han betalade syndaskulden och försonade oss med Gud, där uppenbaras vem Gud är som så älskade världen att han utgav sin enfödde Son. Jesus visade under hela sin förnedringstid att det var de små Han kunde hjälpa och ta sig an. Han stannade hos den

FÖRSTA SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET

Joh 3:1-8

ATT BLI FÖDD PÅ NYTT

... är nödvändigt för att komma in i Guds rike.

*Bland fariséerna fanns en man som hette Nikodemus, en av judarnas rådsherrar. Nikodemus ställning gjorde honom till en betydande person. Som farisä nitälskade han för lagens bud och de äldstes stadgar och ivrade för att dessa skulle hållas av honom och alla som tillhörde Guds folk. Detta var nu inget unikt för Nikodemus. Det gällde i princip alla fariséer, även om det också fanns sådana som inte levde som de lärde. Men i ett avseende skilde han sig från övriga fariséer, nämligen i förhållandet till Jesus. Han sökte upp Jesus, får vi veta. Däremot får vi inte veta varför han kom till Jesus om natten. Det finns flera förklaringar, men det får vi lämna för denna gång. Nikodemus skilde sig från övriga fariséer också genom att betyga Jesus sin vördnad: *Rabbi, vi vet att det är från Gud Du har kommit som lärare, ty ingen kan göra sådana tecken som Du gör, om inte Gud är med honom.**

Det oväntade svar Nikodemus fick gjorde honom förvirrad: *Amen, amen säger jag dig: Den som inte blir född på nytt kan inte se Guds rike.* Varför svarade Jesus så? Sä-

slagne, de utstötta, de föraktade. Han tog emot syndare. Ja, Han var publikaners och syndares vän.

Detta behöver nu inte vara dolt för någon. Vi behöver inte bli stora och mästreliga, behöver inte imponera på andra, inte upphöjas och äras. Vi kallas att komma med det som tynger och plågar, med det som gör oss möda. Vi kallas till Honom för att ta emot för intet, som fattiga utan pengar. Har det uppenbarats för dig att du själv inget har, inget kan för din frälsning men ser efter hjälpen bara hos Jesus, då har det uppenbarats för dig det viktigaste som finns att få se här i världen. Så handlar Gud när Han uppenbarar evangelium för syndare. Amen.

Stig Andersson (1938-2016)

kert därför att Han såg att Nikodemus med all sin fromhet, anseende och skriftlärdom menade sig vara självskriven i Guds rike, såg att han var densamme som han alltid varit, ja, såg att han inte var född på nytt och därför i själva verket utanför Guds rike. Detta lät Jesus honom också se och fick honom så att förstå, att även han omfattades av ordet: *Det som är fött av köttet är kött.* Hade Nikodemus känt sig själv som Jesus kände honom, hade han inte behövt bli så förvirrad. Därför sa också Jesus: *Var inte förvånad över att jag sa att ni måste födas på nytt.*

Men som Jesus sa till Nikodemus, det säger Han till alla. Som födda av syndare är alla människor syndare och av naturen utanför Guds rike. *Det gäller inte bara dem som öppet och fräckt bryter mot Guds bud utan också alla hederliga och skötsamma, ja, också de i yttre mening fromma. Här finns ingen skillnad. Alla har syndat och saknar härligheten från Gud (Rom 3:22,23).* Därför är det inget att förvåna sig över, när Jesus säger att vi måste födas på nytt för att komma in i Guds rike.

... är helt och hållet den helige Andes verk.

Hur kan en människa födas när hon är gammal? undrade Nikodemus. Inte kan hon väl komma in i moderlivet och födas en gång till? Och när han återigen frågade: Hur kan det ske?, svarade Jesus: Du är Israels lärare och vet inte det (Joh 3:9,10) Fastän Nikodemus hade gedigna kunskaper i Skriften och undervisade andra i Ordet, förstod han inte Jesu tal om att bli född på nytt. Men så mycket förstod han att det inte handlade om människoverk. Så är det verkligen. Det vet vi både av Guds Ord och av erfarenheten. Ingen som är född av köttet kan så förvandla sig själv, att han blir född på nytt och kan komma in i Guds rike. Även om man någorlunda lyckas "förvandla" sitt yttre, är ändå hjärtat oförändrat och det onda sinnet likaså.

Nej, att bli född på nytt är verkli- gen inget människoverk. Vems verk är det då? Jesus ger oss svaret då Han talar om att vara född av *Anden* och säger, att *den som inte blir född av vatten och Ande kan inte komma in i Guds rike.* Att bli född på nytt är alltså den helige Andes verk, och det helt och hållet. Men just därför

är det möjligt för vem som helst att bli född på nytt, trots alla hinder både utifrån och inifrån. Men Anden verkar genom nådens medel. Vi påminns om dopet när Jesus talar om att bli *född av vatten och Ande*. Ja, i dopet föder Guds Ande oss på nytt. Därför kallar Skriften dopet för *ett bad till ny födelse och förnyelse i den helige Ande* (Tit 3:5). Men som allt liv behöver också det nya liv Anden tändes i dopet näring för att inte tyna bort och dö. Det behöver varje dag näras och stärkas av Guds Ord.

Vad händer om så *inte* sker? Det andliga livet försvagas alltmer och upphör till sist. Men Gud kan inte glömma dem som Anden i dopet fått föda på nytt men kommit bort från Honom och förlorat det andliga livet. Han vill så gärna att de åter ska få del i det liv Anden tände i dopet. Men det sker inte genom att döpas ännu en gång, för vad Gud lovade i dopet står fast. Nej, här är det ett annat nådemedel som Anden nyttjar, nämligen Guds Ord. Det gäller att återfå det liv som tändes i dopet genom Guds levande Ord som består (1 Petr 1:23). Så viktigt är det med det förkunnade Ordet. *Tron kommer av predikan, och predikan i kraft av Kristi Ord* (Rom 10:17). Det gäller att det som predikas verkligen är just Ordet om och av Kristus, Honom som i syndares ställe blev upphöjd på Golgata kors för att var och en som tror på Honom ska ha evigt liv (Joh 3:15). Men är det bara detta Ord en från dopets Gud bortkommen människa börjar lyssna till, så kan undret ske. Att komma inom Ordets hörhåll är att komma inom Andens räckhåll. Guds Ande kan då hjälpa henne att i tro se på Jesus som också *sin* Frälsare och det går efter sångens ord: "En blick på den Korsfäste livet dig ger."

När det gäller den helige Andes verk att väcka det liv som tändes i dopet, ska vi minnas textens ord: *Vinden blåser vart den vill, och du hör dess sus, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den far. Så är det med var och en som är född av Anden*. Vi varken kan eller behöver i detalj följa Andens verk hos oss själva eller andra. Det allt avgörande är att vi verkligen tar vara på Ordet, och ber att Guds Ande uträttar vad som behövs för att vi på nytt ska komma in i Guds rike.

... ger ett nytt sinne som visar sig i ett nytt liv.

Det som är fött av Anden är ande. Hos den som blivit född på nytt röjer sig ett andligt sinne med ursprung i Guds egen Ande. Och detta nya sinne visar sig i ett nytt liv. Dit hör först och främst att man älskar Gud. Och kärleken till Gud tar sig konkreta uttryck. Man är mån om att lyda Guds bud. *Detta är kärleken till Gud: att vi håller Hans bud* (1 Joh 5:3). Men den som Anden fått ge ett nytt sinne som visar sig i ett nytt liv, älskar också sina medmänniskor, trossyskonen först och främst, men också andra som kommer i hans väg eller tankar. Till Andens nya liv hör också att för Jesu skull *förneka sig själv och ta sitt kors på sig* (Mark 8:34).

Hos den som är född på nytt är det en väsentlig skillnad mot förr. Förr var det köttet, den gamla människan, som bestämde, nu är det anden, den nya människan. *Om någon är i Kristus är han en ny skapelse. Det gamla är förbi, se, det nya har kommit* (2 Kor 5:17). *Det gamla är förbi*, ja, men inte så att det inte längre existerar. Det gamla, syndafördärvet, finns där så länge man lever. Och gamla frestelser kan vara nog så envisa. Att det nya ändå finns där visar sig i att man inte ger efter för det gamla, när det rör på sig och söker ta herraväldet. Med kraften i Guds Ord och nattvarden står man emot. Men också så visar det sig att det nya trots allt finns där, att man genast flyr till Jesus vid nederlag i striden, så att Han får förlåta, hela och upprätta och ge kraft till fortsatt kamp mot det gamla, ända tills den sista striden är över och man får uppleva hur Han som sitter på tronen säger: *Se, jag gör allting nytt* (Upp 21:5) och skapar *nya himlar och en ny jord där rättfärdighet bor* (2 Petr 3:13) och där Gud själv ska vara hos de sina. *Och Han ska torka alla tårar från deras ögon. Döden ska inte finnas mer och ingen sorg och ingen gråt och ingen plåga. Ty det som förr var är borta* (Upp 21:4). Amen.

Jan-Erik Appell

TREDJE SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET

Luk 15:1-10

Ty av nåden är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det, inte på grund av gärningar; för att ingen skall berömma sig. (Ef 2:8-9)

Dessa korta ord rymmer ett evangelium, som man kan leva och dö på. De rymmer en insikt, som så många människor genom tiderna sökt efter. Det aposteln så kort och kärnfullt säger här förklarar Jesus i tre liknelser på rad (Luk 15). De två första liknelserna, om det återfunna faret och det återfunna myntet, utgör denna söndags evangelium.

De förlorade och funna

Bakgrunden till att Jesus berättade dessa liknelser är nog så viktig: "Alla publikaner och syndare höll sig nära intill Jesus för att höra honom." Så lyckligt att dessa syndare hade funnit syndares Frälsare och höll sig till honom! Tyvärr saknades det inte kritiker. Som så många gånger kom den från fariseernas och de skriftlärda sida. De menade att det var skandalöst att någon som uppträdde som en lärare i Israel tog emot syndare och åt tillsammans med dem. De tyckte sig se ett missförhållande, som behövde rättas till, men i själva verket avslöjar deras ord mest om dem själva. Uppenbarligen räknade de inte sig själva till syndarna. Uppenbarligen ansåg de att de själva hade någonting att visa upp inför Gud och berömma sig av, till skillnad från publikanerna och andra med sämre rykte. De kunde förvisso visa upp en välordnad och vårdad utsida inför sin omgivning.

Inför Gud, som rannsakar människans hjärta och tankar, duger dock ingenting sådant. Han är helig och begär i sin lag helighet av människan. Fariseerna och de skriftlärda avslöjade med sina ord att de trots sina kunskaper egentligen inte alls hade förstått vad Guds lag kräver av oss människor. Inte heller hade de någon rätt självbild. För många har fariseerna och de skriftlärda blivit själva sinnebilderna för egenrättfärdigheten, den som inte duger inför Gud utan bara är en återvändsgränd, som inte leder någonvart.

Det är dock ett misstag att låsa sig vid bilden av fariseerna som de egenrättfärdiga. Egenrättfärdigheten

kan uppträda i så många skepnader. Också grova och uppenbara syndare, vår tids motsvarigheter till Nya testamentets publikaner, kan förlita sig på egen rättfärdighet. Man kan försöka kompensera någon uppenbar synd, som stör samvetet, med ett barmhärtigt handlande. På så vis kanske man kan känna sig som "en varm och kärleksfull människa". Fastän man upplever sig själv som motpolen till fariseerna, "de hårdhjärtade hycklarna", förenas man i själva verket med dem i sin egen rättfärdighet.

Guds lag och evangelium är förvånansvärt jämlika. Vi är alla förlorade syndare som publikanerna. Ingen av oss blir frälst genom gärningar, utan endast av Guds nåd genom tron på Jesus Kristus.

Sökaren och upphittaren

Människor som känner sin egen synd och längtar efter frälsningen har ibland skärskådat sig själva noga. Man har frågat sig själv om man verkligen har en uppriktig ånger över synden. Till vår natur som människor hör självcentreringen. Jaget står i centrum, till och med hos den uppväckta syndaren. Här behöver vi verkligen Jesu liknelser om det förlorade fåret och myntet! De hjälper oss att lyfta blicken från oss själva, våra egna kvalifikationer och strävanden. Egentligen handlar ju dessa liknelser mindre om det förlorade fåret och myntet än om herden och om kvinnan som sökte och fann. Liknelserna handlar egentligen om Jesus själv, som söker efter de förlorade syndarna.

Herden lämnade sina 99 andra får i öknen för att gå och söka det enda förlorade fåret. Det låter riskabelt. Tänk om det hade hänt de 99 någonting i den heta öknen medan herden var borta? Liknelsen vittnar dock om vilken *kärlek* Jesus har till den förlorade syndaren. Han eller hon är viktig och värdefull för Herren, trots sitt misslyckande. Kvinnan i liknelsen hade ju ändå nio silvermynt kvar. Det borde inte ha varit något förödande slag att förlora ett enda mynt – tio procent av hennes kapital. Detta visar oss att Herren ser den enskilda människan. Hon är inte bara en prick i en jättelik människomassa.

Detta är trots allt liknelser eller bilder. Jesus bevisar sin kärlek till syndaren och synderskan genom att verkligen ta på sig våra synder –

våra missgärningar – och bära dem upp på korset. Han tog straffet i vårt ställe för att vi skulle få gå fria!

I båda liknelserna ställer herden respektive kvinnan till med en fest när det förlorade kommer till rätta. Jesus säger: "På samma sätt blir det glädje bland Guds änglar över en enda syndare som omvänder sig." Detta sänder ett budskap till den syndaren som tvekar med att vända om och be om nåd. Detta är ett budskap till den som inte tycker sig vara rätt botfärdig ännu, till den som är rädd för att "missbruka" Guds nåd. Varför skall man hålla Herren på halster och låta honom vänta när han söker efter en? Människan är så självcentrerad, till och med när hon fokuserar på sin botgöring och sitt eget sökande efter nåd.

Liknelserna om det borttappade fåret och myntet, eller rättare sagt om den sökande herden och kvinnan, visar att allting är klart från Guds sida. Han har förberett allt för att syndarna skall kunna komma. Då finns det ingen anledning att göra saker mer komplicerade än de är, att försöka göra Guds raka vägar krokiga. Frälsningen från synden sker av nåd. Det betyder att den är Guds gåva. Det gäller alla och envar.

Herren längtar efter dig, syndare, och blir så glad när du kommer. Så kom! Tveka inte och dröj inte! Det finns ingen anledning till det. Tvärtom: det är farligt att dröja. Snart är nådens dag förbi. Då har chansen gått förbi, och inga möjligheter ges mer.

Utän att veta det förkunnade fariseerna och de skriftlärdade ett underbart evangelium om Jesus när de sade: "Den mannen tar emot syndare och äter tillsammans med dem." Jesus tar verkligen emot syndaren som kommer till honom och mättar denne med sin nåd. Han har återlöst dig med sitt blod. Nu vill han ta emot dig och få äta tillsammans med dig vid den stora måltiden i himlens härlighet.

Anders Alapää

Officiellt

Tillsatta tjänster

Vik kh i Varberg 1/1 – 30/4: fd kh Stefan Risenfors, Mölndal.

Km i Snöstorp fr 23/1: padj Charlotta Hildesjö Andersson, past.

Vik kh i Torestorp 25/1 – 14/4: fd stiftsadj Thomas Nordin, Bollebygd.

Vik kh i Torestorp 15/4 – 31/5: fd kh Owe Johansson, Kinna.

Vik kh i Varberg 1/5 – 31/7: km Fredrik Sundin, past.

Vik kh i Kind fr 1/5: km Fredrik Fernbom, past.

Vik kh i Torestorp 1/6 – 31/8: fd kh Björn Fyrlund, Varberg.

Diakon i Västra Frölunda, Näset, fr 1/6: diakon Helena Johannesson, Tjörn.

Kh i Varberg fr 1/8: km Lennart Lundqvist, Gävle.

Vik km 50 % fr 15/8 2023: fd kh Owe Johansson, Kinna.

Kh i Tjörns past fr 19/8: km Christina Grenabo, Lerum.

Km i Kungälv-Ytterby, Munkegårde, fr 19/8: km Christian Fehn, Lilla Edet.

Avslutad tjänst

30/4: kh Patric Cerny, Kind (km under kpr Madeleine Forsberg 1/5 2024 – 31/7 2025, dock utan tj göring i Kind).

Avgår med pension

Fr 1/5: km Björn Bäckersten, Domkyrkopast.

Avlidna

1/12 2023: fd kh i Skee Sven Isaksson, Göteborg, f 1940. Prästvigd 1978 i Karlstad, padj i Dals Ed (Håbol) 1978, kadj där 1978, km i Östhammar, Uppsala stift, 1983, km i Högsäter 1985, kadj i Tuve 1989, km där 1989, kh i Ransberg, Skara stift, 1992, kh i Skee 1998-2004, pens 2005.

Avliden 25/1: fd diakon i Bollnäs och Bergsjön Andrea Lundholm, Göteborg, f 21/9 1924.

Avliden 12/3: fd missionsbiskop Arne Olsson, Vänersborg, f 31/3 1930. Prästvigd 1962 i Karlstad, padj i Kristinehamn 1962, stiftsadj för ungdomsarb i Karlstad 1964, km i Mangskog 1965, kh i Habo, Skara stift, 1973, kh i Bolstad 1984, pens 1992, missionsbiskop 2005-2010.

30/4: fd kh i Rölanda Chester Åhsberg, Åskloster, f 1930. Prästvigd 1961, padj i Länghem, Gamlestad, Högsbo, Haga, kadj i Fjärås/Frillesås 1964, km i Lindberg, Vallinge, 1975, kh i Berg, Härnösands stift, 1989 och kh i Rölanda 1991-1995.

Guds ords tjänare

Om prästen och förkunnelsen

Einar Lundberg

Häftad, 152 sidor. 110:-

Porto och emballage tillkommer

Kontaktuppgifter på sidan 2.

Kyrka och samhälle

Lutheraner i syd höjer rösten

Den romersk-katolska kyrkans nya tillåtande syn på samkönade relationer väcker reaktioner runtom i världen, också utanför den romerska kyrkans hägn. Liksom reformerna under Andra Vatikankonciliet på 1960-talet kom att påverka kyrkolivet också inom andra kyrkor, exempelvis i Svenska kyrkan, sprider vinterns överraskande besked från Rom ringar på vattnet. Nu tar ett stort antal växande afrikanska lutherska kyrkor avstånd från nyorienteringen i fråga om synen på äktenskap, sexualitet och kön i Europa och Nordamerika.

Den 5-8 februari höll *International Lutheran Council*, en samarbetsorganisation för konservativa lutherska kyrkor, en regional konferens för den afrikanska kontinenten i Kenyas huvudstad Nairobi. Vid mötet deltog biskopar och presidenter för inte mindre än 22 afrikanska kyrkostrukturer. Kyrkoledarna antog ett uttalande som fördömer påven Franciskus omorientering i fråga om samkönade relationer. Deras korta uttalande återges här i sin helhet:

ILC Afrika: Uttalande om välsignelse av samkönade äktenskap

Med anledning av påvens uttalande nyligen, som tillät romersk-katolska präster att välsigna samkönade par, samt stödet för samkönade äktenskap från civila myndigheter (också i vissa afrikanska länder), bekräftar vi, International Lutheran Councils afrikanska region, som möts vid Corat Africa i Nairobi mellan den 5 och 8 februari 2024, härmed ILC:s ställningstagande att äktenskapet är 'det livslånga förbundet mellan en man och en kvinna för att alstra och uppfostra barn.'

Att tillåta något annat slags förbund, i synnerhet ett samkönat förbund, är i detta hänseende en skymf mot de heliga skrifterna och står i motsats till Guds lag i det sjätte budet. Vår bön är att de som faller för denna last måtte gå till Guds ord för vägledning.

Vid Nairobi-mötet deltog förutom afrikanska kyrkoledare även ILC:s

generalsekreterare *Klaus Detlev Schulz*, som uttryckte stor glädje över afrikanernas trohet till Kristus: "Det var underbart att få samlas med afrikanska kyrkoledare för att diskutera dessa viktiga frågor --- Gud har rest upp starka ledare för den afrikanska kyrkan, och deras trohet till Kristus och hans ord är ett starkt vittnesbörd för kristna världen över. Må Gud fortsätta att välsigna det arbete han gör genom ILC:s medlemskyrkor i Afrika." (Ovanstående citat är hämtade från ILC:s hemsida och har översatts från engelska.)

För många svenska kristna torde det ännu vara en ny och ovan tanke att det finns en växande luthersk kristenhet i Afrika, som nu är mogen att träda fram på världsscenen och vågar ge råd och förmaningar till de liberala kyrkorna i nord. Man ställer sig samma fråga som evangelisten Johannes fick i Uppenbarelseboken inför åsynen av den stora himmelska skaran, som ingen kunde räkna: "vilka är de och varifrån har de kommit?" (Upp 7:13)

I Sverige torde den mest kända bland kyrkorna på Nairobi-mötet vara den evangelisk-lutherska kyrkan i Kenya (ELCK), vars ärkebiskop *Joseph Omolo* stod som värd för konferensen. I Sverige väckte den kenyanska kyrkan uppmärksamhet för snart 20 år sedan, när dess dåvarande biskop *Walter Obare* 2005 kom till Göteborg och vigde den pensionerade kyrkoherden *Arne Olsson* (1930-2024) från Dalsland till den förste biskopen i *Missionsprovinzen*, som vid den tiden höll på att ta form. Missionsprovinzen är också sedan några år tillbaka medlem av International Lutheran Council. ELCK har numera cirka 100 000 döpta medlemmar och 520 församlingar. ELCK grundades 1948 och har sina rötter i dåvarande *Bibeltrogna Vänners* missionsarbete i Kenya.

ELCK blev känt i Sverige genom sitt stöd till Missionsprovinzen, men är ingalunda störst bland kyrkorna inom International Lutheran

Councils afrikanska gren. Det är i stället den lutherska kyrkan på Madagaskar, på landets språk *Fiangonana Loterana Malagasy*. Med sina fyra miljoner medlemmar är den en av de största lutherska kyrkorna i världen. (Det kan jämföras med Svenska kyrkan som vid årsskiftet hade under 5,5 miljoner medlemmar, en minskning med närmare 80000 medlemmar bara under år 2023.) Den lutherska kyrkan på Madagaskar har vidare 8500 församlingar och 1500 "aktiva" pastorer. Liksom sin systerkyrka i Kenya organiserades den vid mitten av 1900-talet, men dess rötter går längre tillbaka i tiden. Kristendomen i sin evangelisk-lutherska form kom till Madagaskar med norska missionärer, som påbörjade sitt arbete på ön år 1866. Ett tjugotal år senare nåddes ön också av amerikanska missionärer. Genom att församlingarna på Madagaskar organiserades som en självständig kyrkostruktur 1950 tog madagaskerna själva över ansvaret för att fortsätta arbetet med att utbreda evangeliet på ön. Kyrkan rymmer också en väckelserörelse, som särskilt arbetar för att motverka avgudadyrkan och traditioner som strider mot evangeliet. Utöver evangelisationsarbetet bedriver kyrkan ett till synes omfattande socialt arbete och utvecklingsarbete. Man driver ett antal sjukhus och skolor, förutom skolor på grundskolenivå också dövs skolor och yrkesutbildningar med inriktning mot boskapskötsel och jordbruk, som är den dominerande näringen på Madagaskar. Utvecklingsarbetet beskrivs som "ett viktigt sätt att nå folket i deras dagliga liv och föra dem till Jesus" enligt Kyrkans världsråds hemsida. Kyrkan ger teologisk utbildning vid ett antal seminarier och vid en teologisk fakultet. Man planerar till och med att starta ett lutherskt universitet på den södra delen av ön. Allt detta ger bilden av en synnerligen livskraftig kyrka i ett land som för de flesta svenskar är mer eller mindre okänt. Att en av världens största lutherska kyrkor finns på en fransktalande ö i

Indiska oceanen utmanar nog den föräldrade bild många av oss har av den evangelisk-lutherska kristenheten. De 22 medlemmarna av International Lutheran Councils afrikanska gren finns dock utspridda från öst till väst över stora delar av Afrika söder om Sahara, både i de fransktalande och de engelsktalande delarna av kontinenten.

Många svenska kristna är inte medvetna om det stora kyrkohistoriska skifte, som vi befinner oss mitt uppe i. I stora drag håller kristendomen på att "flytta söderut". Medan de gamla historiska kyrkorna, särskilt i Europa, stadigt minskar och anpassar sig till ett avkristnat samhälle växer och blomstrar kristendomen särskilt i Afrika söder om Sahara. Samtidigt glider de liberala kyrkorna i norr och de konservativa i söder allt längre ifrån varandra, i och med att liberalteologin skapar splittring inom den världsvida kyrkan. Denna splittring skär igenom de olika "kyrkofamiljerna". Splittringen märktes kanske tidigast inom den världsvida anglikanska gemenskapen, men är numera tydligt märkbar också bland lutheraner och romerska-katoliker. Det återstår att se vilket utrymme som finns att protestera mot påven Franciskus inom den romerska kyrkan med sin lära om påvens ofelbarhet. Denna globala schism inom den världsvida kyrkan är egentligen inte olik reformationstidens. På 1500-talet rörde sig kontroversen främst på den andra trosartikelns område, då frågan om rättfärdiggörelsen stod i centrum. På 2000-talet står striden i stället mer på den första trosartikelns område. Då som nu finns dock frågan om Bibelns auktoritet som Guds ord i grunden. När biskop Arne Olsson ställdes mitt i denna kyrkokamp fann han det tillrädligt att "lyda Gud mer än människor" (Apg 5:29). Det är dock inte säkert att vår tids schism inom den världsvida kyrkan blir bestående, såsom reformationstidens schism blev, med tanke på att de liberala kyrkorna i norr ser ut att på sikt tyna bort och försvinna med avkristnandet av Europa och Nordamerika. Med Uppenbarelsebokens språkbruk kan vår tids kyrkohistoriska skeenden mer beskrivas som att Herren är i färd med att flytta ljusstaken från det norra halvklotet till det södra.

Anders Alapää

Påvedömet i genomlysning (III)

Påvedömet historia är full av intressanta detaljer och diverse osannolika händelser. Det skulle finnas hur mycket som helst att berätta. Jag fortsätter med läsningen av den tidigare romersk-katolska forskaren Peter de Rosas bok såsom i mina två tidigare artiklar (*Vicars of Christ: The Dark Side of the Papacy*, Kristi ställföreträdare: Påvedömet mörka sida). Jag lyfter fram valda bitar med min egen kryddning. Det torde vara intressant för läsaren att få veta någonting mer om hur påvedömet utvecklades efter reformationen.

När Luther dog 1546 hade påven till sist äntligen sammankallat det tridentinska kyrkomötet (1545-1563, efter att han hade fördröjt det). Den ortodoxa kristenheten har inte erkänt det som ett ekumeniskt koncilium. Det ger blott och bart uttryck för den romerska kyrkans beslut eller uppfattningar. De mest iögonfallande missförhållandena, som hade kritiserats av reformationen, togs bort eller mildrades. Många falska läror bekräftades. I Tridentinum omvandlades den katolska kyrkan till en romersk-katolsk kyrka med sina egna läromässiga betoningar. Den var inte längre officiellt det enda och gemensamma språkröret för kristenheten (om den någon gång tidigare hade fungerat som sådan i urkyrkan såsom en del av ett gemensamt episkopat).

I Tridentinum bekräftades påvens omätliga auktoritet. De övriga biskoparna förlorade sin oavhängighet, till och med till den grad att något nytt kyrkomöte till sist inte behövdes på över 300 år! Den romerska curian fungerade som ett slags permanent kyrkomöte, som förlängde sina sessioner så mycket den bara hann ("in permanent session", s 19). Officiella kyrkomöten behövde inte hållas. När det första vatikankonciliet sedan till slut samlades 1869-1870 var dess huvuduppgift att bekräfta läran om påvens ofelbarhet *ex cathedra* (när han kungör någon lära från sin påvestol såsom bindande för hela kyrkan). Detta blev inseglet på den absoluta

(ovillkorliga) makten. Kardinaler, biskopar och övriga kyrkomötesledamöter gav sitt bifall till den. I fortsättningen skulle deras medgivande inte efterfrågas. De kunde säga sin mening och ge råd. Påvens ord faller dock avgörandet. Han bestämmer ensam (s 135).

Det första vatikankonciliet konstaterade att envar på hotet om sin egen salighet hade att tro på påvens överhöghet och ofelbarhet (s 97). En fruktansvärd storm ackompanjerade mötesbeslutet som om himlen skulle ha vredgats. Man kunde inte utläsa förklaringen av beslutet ordentligt på papperet (s 133). 140 biskopar hade avvikit från platsen. Endast två vågade rösta emot. Direkt efter omröstningen måste de bekänna sin villfarelse, när de vågade påskina att påven hade farit vilse eller möjligtvis skulle komma att fara vilse någon gång (s 134f).

Beslutet om påvens ofelbarhet *ex cathedra* står i djup konflikt med kyrkomötet i Konstanz (*Concilium Constantiense*, 1414-1418). Detta hade på sin tid föreskrivit att hela kyrkan (påven medräknad) var underställd ställningstaganden från ett kyrkomöte. Detta beslut var enhälligt. Den dåvarande påvliga curian eller den blivande påven själv (Martinus V) protesterade på den tiden inte på något sätt (s 134).

Trots allt "har många påvar varit villfarande". Påståendet låter som illasinnad protestantisk propaganda. Kanske man skulle ha anledning att låta det stå för sig självt. Uttalandet är dock ett direkt citat från påven själv. Detta konstaterade påven Hadrianus VI (1522-1523). Det samma hade redan exempelvis påven Innocentius III (1198-1216) och påven Innocentius IV (1243-1254) sagt. Den senare skrev så när han utlade de tio budorden. Hans ord togs dock bort ur senare upplagor av boken. Det känns obegripligt och alldeles onödigt, eftersom många andra påvar också sagt motsvarande (s 204). Om tilliten till påvens ofelbarhet alltså är en nödvändig förutsättning för en rätt tro och ett ovillkorligt krav för att uppnå frälsningen måste man allvarligt fråga sig

om dessa tidigare påvar (bortsett från den ofelbarhet som de efteråt beviljades) var villfarande och om de över huvud taget fick ärva den eviga saligheten? Det ser ut som att påvarna kunde fela innan man gjorde dem ofelbara i lärofrågor.

Det första vatikankonciliet beslut om påvens ofelbarhet *ex cathedra* grundar sig dessutom på dokument, som i grund och botten var förfalskade. De mest betydelsefulla av dessa var de s.k. pseudo-isidoriska dekretalerna eller förhandsbeskeden, som Isidorus Mercator skulle ha sammanställt. Historieskrivningen känner ingen person med det namnet, varför man använder beteckningen "Pseudo-Isidorus" (eller den falske Isidorus) om upphovsmannen. Numera kallas dessa dokument helt enkelt bara för "de falska dekretalerna", fastän man kan hitta en del autentiskt i dem (s 58-59). *The Catholic Encyclopedia* medger att påvarna drog stor nytta av dessa förfalskningar som fingerades på 800-talet, men att de själva handlat "i god tro". Bland förfalskningarna återfinns även det kända gåvobrevet från Konstantin, som redan har nämnts tidigare, i vilket Konstantin den store påstås ha skänkt den västra delen av Romarriket till påven i tacksamhet för den andliga vägledning han fått.

Senare på 1100-talet började munken Gratianus samla och tolka dessa och andra dekretaler. Hans verk *Decretum Gratiani* är utan tvivel "det mest inflytelserika verket" som någonsin skrivits i den katolska kyrkan. Han citerar stora mängder uttalanden av tidiga påvar. Av dessa 324 citat skulle bara 11 vara äkta (s 60). Gratianus verk påverkade i hög utsträckning Tomas av Aquinos uppfattning om påvedömet, som han framför i sin bok *Summa Theologica* (utgiven på 1200-talet). Om denna har man i sin tur sagt att den är "det näst mest inflytelserika verket" som någonsin skrivits i den katolska kyrkan. I det upprepas i hög utsträckning samma villfarande uppfattningar om påvedömet, som man illslugt lyckades baka in i den dåtida akademiska forskningen (s 60). Man bör också nämna att förfalskarna i slutänden inte längre själva hade kunskap om vad som var förfalskning, utan de började till och med förfalska förfalskningarna. På det viset tvingade de historien att tjäna en oförneklig "teologisk san-

ning", enligt vilken högsta auktoriteten på jorden tillhör påven.

Trots detta lyser tron på påvens ofelbarhet med sin frånvaro i de tidiga kyrkofädernas texter. De hänvisar aldrig till biskopen i Rom som någon enskilt avgörande faktor i någon lärostrid. Han avgjorde inte ensam en enda av de cirka 80 villoslörorna, som krävde mer omfattande åtgärder från kristenhetens sida under de första sex århundradena. Någon gång angreps biskoparnas auktoritet i allmänhet, men aldrig någonsin biskopen i Roms högsta makt, eftersom någon sådan helt enkelt inte hade existerat (s 206)! Det första vatikankonciliet gör gällande att beslutet om påvens ofelbarhet vilar på Bibelns klara vittnesbörd samt på tidigare påvars och allmänna kyrkomötens instruktioner. Inget av detta stämmer (s 248). Rom kör bara helt sonika över och krossar historien och i sista hand själva sanningen.

Till sist måste man fråga sig varför kyrkan klarade sig utan någon lära om påvens ofelbarhet i nästan 1900 år. Efter det första vatikankonciliet har beslutet över huvud taget inte behövts förutom en gång. Först 1950 deklarerade Påven *ex cathedra* dogmen om Marie himmelsfärd. Till exempel Marias obefläckade avlelse förkunnades redan 1854. Under mer än 150 års tid har alltså påven använt sitt särskilda befullmäktigande denna enda gång. Till sist tjänar läran om hans ofelbarhet i synnerhet till att bekräfta hans egen auktoritet. Det första vatikankonciliet beslutade de facto att påven *kan* fela utom då han förkunnar någonting *ex cathedra* med stöd av sin andliga auktoritet. Av den anledningen har påvarna varit vanliga dödliga med sina fel och brister utom denna enda gång år 1950. I praktiken har dock påven blivit ofelbar också då när han inte är ofelbar och inte förkunnar *ex cathedra*. Vem av påvarna har vågat erkänna att många av deras påvliga utlåtanden varit grovt felaktiga och att till och med miljontals kristna under århundradenas gång har fått lida för dem? I Vatikanen fruktar många att ett sådant erkännande skulle ställa den strålande glorian på sned, som nu omger den heliga stolens innehavare. Makten har koncentrerats och centraliserats i en persons händer på ett sätt som aldrig tidigare skådats (s 262). Avgö-

randet av oräkneliga (om inte alla) teologiska frågor eller moraliska problem lämnas i sista hand till påven eller till den påvliga curian. Endast i en alldeles tvingande situation kan man ändra eller kringgå ett tidigare beslut genom att "omtolka" det kreativt så att det motsvarar sanningen för stunden (s 21-22). Därför beror all makt i Rom så att säga "på ett kort". Men om det kortet visar sig vara "svarte Petter" (folklig form av Petrus) har kyrkoinstitutionen ett svårt problem. Nu finns det ännu tid att be för Rom och för alla romerska katoliker och för oss själva, om att Herren skulle förbarma sig över oss.

Timo Laato

Forts från sidan 3

Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Sångtj 11 E Ängdahl
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv 49: Hm 11 G Skilling
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Gtj 11 C S Block
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingstkyrkan): Gtj 15 Rune Imberg
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 M Olsson
Lund S:t Markus, Biskopsg. 10: Hm 11 P Toräng
Stockholm Kyrkl. Förb. Roseniuskyrkan, Smala gränd 5: Hm 14:30 J-E Appell
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Hm 10 L Nilsson
Växjö Kyrkl. förb., Torpabacken 3: Gtj 11 P Gustafsson

TREDJE SÖNDAGEN EFTER TREFALDIGHET

Alvesta Helga Trefaldighets förs., Storgatan 36: Hm 15 J Brandt Erlandsson
Borås Johannes förs., Gustav Adolfsg. 7: Hm 10 G Andersson
Emmaboda S:t Andreas förs., Södra v. 22: Fam.hm 11 J Brandt Erlandsson
Göteborg Immanuel förs., Glöstorpsv 49: Hm 11 N Olsson
Göteborg Lutherstiftelsen, Ekmansgatan 3: Gtj 11 T Johansson. Nattvardsförhör
Helsingborg S:t Matteus, Bruksg. 27: Hm 15 S Petersson. Kyrkostämman.
Kungälv Kvarngatan 8: Gtj 15 T Johansson
Huskvarna Tegnérsg. 8: Hm 15 A Eliasson
Kinna Den gode Herdens förs., Näsgatan 2 (Pingstkyrkan): Hm 10 H Vestergård
Kristianstad Gratia Dei: Hm 11 M Olsson
Lund S:t Markus, Biskopsg. 10: Gtj 11 A Karlgren
Oskarström S:t Gabriels koin, Mariakyrkan G:a Nissastigen 65: Hm 11 B Ådahl
Skara Missionsprovinsen, Betaniakyrkan, Vasagatan 10: Hm 10 O Wessman
Uddevalla Mariakyrkan, Sommarhemsv. 4: Gtj 10 T Olsson
Växjö Kyrkl. Förb., Torpabacken 3: Gtj 11 P Gustafsson

Mannens ställning i församlingen

Från min tidiga barndom minnes jag gudstjänsterna i en gammal kyrka i norra Bohuslän, där prosten H. då hade sin verksamhet. Kyrkan var fullsatt, och männen fyllde "karlsidan". Samma minne är från en något senare tidsperiod förknippad med en kyrka något sydligare i samma landskap, i vilken prosten L. samlade till gudstjänst: fullsatt kyrka, fullsatt "karlsida". När jag sedan själv kom ut som präst en tid i Bohuslän och senare i Västgötadelen av vårt stift, fick jag även från altare och predikstol se samma syn, om också de väl stora kyrkorna däruppe i skogsbygden uteslöt trängseln. Jag är viss, att mer än en präst och lekman i vårt stift med förnöjelse iakttagit samma företeelse och, såsom jag, funnit en predikan däri, en predikan med ungefär detta innehåll: män och kvinnor i samma tempel, inför samme Gud, omkring samma nådemedel, i gemensam gudstjänst; kvinnorna fyllande sin plats, *männen fyllande sin*. "Männen fyllande sin", ja, just så. Ty var bör männen vara fulltaliga, om icke där det gäller att samlas omkring Honom, den ädlaste, renaste, manligaste bland män och även männens ende Frälsare?

Hur är det nu? Den omnämnda företeelsen är väl i vårt stift icke alldeles ett minne blott, men även hos oss gör sig nog den klagan mer och mer hörd: "Det har på 'karlsidan' blivit mera tomt på män och ynglingar." I flera landsförsamlingar torde man, såsom i städerna, knappt kunna tala om en "karlsida", ty sedan männen flockvis övergivit kyrkan, har kvinnorna "inkräktat" på deras plats. Kyrkomenigheten har således på många håll förlorat sitt manliga drag och ter sig för blicken mera, kanske nästan enbart, kvinnlig, även då kyrkan ännu är fullsatt. Detta för den yttre åskådningen, men där bakom finnes förvisso en motsvarande andlig verklighet.

Att den manliga befolkningens deltagande i församlingsgudstjänsterna så, låt vara mer eller mindre, minskats, är en mycket nedslående företeelse, som kan framkalla

många frågor om anledningen. Är det verkligen så, att det manliga släktet mera indragits i världsävlans och världsnytnings virvlar, mera övervunnits av den s.k. moderna andens tvivelsjuka eller från sådana "gammalmodiga" ting som gudstro och gudsfruktan lösgörande krafter? Är det verkligen så, att det skall räknas omanligt, nedsättande, kanske till och med skamligt för en man eller yngling att gå i kyrkan, bruka nådemedlen, visa omtanke om sin själ? Är det verkligen så, att många inte *vågar* detta på grund av kamraters och bekantas hån och – hot? Här föreligger icke uppgiften att genom mer eller mindre uttömmande svar på sådana frågor söka klargöra orsakerna till den omnämnda företeelsen – du man, du yngling bör söka klarhet för ditt eget vidkommande, för den händelse du ökar antalet av dem, som utrymmer "karlsidan" i din kyrka. Däremot må det dels upprepas, att en kyrkomenighet, där männen utgör ett kanske försvinnande mindretal, är under alla omständigheter, även om kyrkan är fullsatt, en sorglig syn, dels utropas, att all kraft av präst och lekman, av man och kvinna, i bön och arbete bör insättas för att få det manliga släktet in på sin plats i den gudstjänstfirande kyrkomenigheten, på det att så *mannen* må komma och intaga sin ställning i församlingen. Ty lika visst som det är, att mannen, hur kraftig, hur insiktsfull, hur självständig, ja, hur kristligt mogen han än må vara, behöver församlingen, lika visst är det också, att mannen, den gudfruktige, verksamme, helgade mannen, behövs i församlingen, där Herren själv berett honom en ställning och förelagt honom uppgifter.

Vilken är då mannens ställning i församlingen? Vid besvarande av denna fråga må först med kraft framhåvas, att det icke kan vara fråga om någon undantagsställning, genom vilken mannen skulle t.ex. ställas över sådant, som är ett villkor för verkligt medlemskap i Kristi församling. Förvisso icke. Den ställning, som tillkommer mannen i

församlingen, måste därför alltid vara den botfärdige, syndabekännande, om gudomligt förbarmande anropande syndarens, den uppmärksamme, uppriktige läraktige och lydige lärjungens, den på Jesus Kristus av hjärtat troende och åt Honom av hjärtat hängivna människans. Även mannen skall vara en levande lem i Kristi andliga lemmen och såsom sådan förbunden med de andra lemmarna i kristlig kärlek, stödjande dem och mottagande stöd av dem i kärlekens bevisning. Även mannen skall vara en trägen bedjare, ja, säger icke Herrens apostel uttryckligen: "*Så vill jag nu, att männen bedja i alla rum och upplyfta heliga händer utan vrede och tvekan.*" Även mannen skall gå fram i sin jordiska kallelse såsom en, som fattar, älskar och med trohet söker fylla sin plikt att "pryda Guds vår Frälsares lärdom i alla stycken", samt "förkunna Hans dygd, som har kallat oss från mörkret till sitt underliga ljus". Även mannen är i allt beroende av Kristus, måste för sitt liv vara innesluten i Kristus och sålunda stå i den gemenskap, som icke vet av någon yttre åtskillnad enligt apostelns ord: "Här är icke jude eller grek, här är icke tjänare eller fri, *här är icke man eller kvinna*; alla ären I ett i Kristus Jesus."

Men ehuru således mannen icke fått sig anvisad och således icke får söka intaga någon undantagsställning i församlingen, så kan det dock med fullt skäl talas om en hans särskilda ställning där, en ställning, betingad därav, att han är *man*. Skall det mera allmänt sägas, hurudan denna enligt sakens natur, Herrens ord och församlingens ordning bör närmare bestämmas, så får den icke kallas överordnad i den meningen, att den skulle medföra något företräde, såsom om manlig fromhet skulle ens i någon mån stå framför kvinnlig eller manlig tjänst i församlingen i och för sig vara något förmer än kvinnlig sådan. I den mån mannens ställning skall kunna sägas göra skäl för bestämningen överordnad, så är den detta endast för att han därigenom skall

så mycket bättre kunna tjäna.

Går vi nu saken lite närmare in på livet, så mötes vi av det sakförhållandet, att nådemedelsförvaltningen i församlingen är uteslutande förbehållen åt mannen. Det var män, som Herren Jesus utvalde och utsände att predika och döpa. Det var män, som sedan av apostlarna och deras medarbetare insattes till församlingsslärare, "biskopar och präster". Och aposteln Paulus säger ju bestämt: "Edra kvinnor tige i församlingarna, ty dem är det icke tillstätt att tala." Också har i församlingen alltid bibehållits denna ordning. Såsom förvaltare av nådemedelsämbetet har mannen, när han genom gudomligt bestyrande och församlingens ordentliga kallelse kommit därtill och med trohet går fram däri, en ställning i församlingen, där han kan bli till en stor välsignelse. I detta sammanhang må väl få uttalas den önskan: måtte Gud få böja alltflera ynglingars och unga mäns hjärtan till att söka utbildning för och med hela sin person giva sig åt sådan skaffarettjänst i Herrens församling! Och vi må väl med hänsyn till det större arbetsfält, som på grund av missionsbudet blivit församlingen anvisat, och där denna genom sina utsända missionsarbetare har att vara verksam för att Guds frälsande nåd med ljus och liv må genom evangelium uppgå för dem, som ännu är fångna i blindhetens och dödens mörker, vi må väl med hänsyn till detta stora arbetsfält, där det finnes så mycket arbete, som endast kan och får utföras av manliga arbetare, träget och av hjärtat bedja, att Gud, som givit sin församling missionsbudet, också måtte giva henne nitälskande, insiktsfulla och trogna manliga missionsarbetare. Du unge man, som läser detta, akta på, om icke Herren kallar *just dig* ut på detta arbetsfält! [...]

Någon, som söker göra allvar med sin kristendom och vill leva med i församlingens liv, men är och kanske alltid kommer att vara bland "menige män" i menigheten, frågar måhända: vilken särskild ställning såsom man kan jag sägas intaga eller böra intaga i Kristi församling? Jag vill giva ett par svar. Är du en kristlig husfader, så är du i församlingen representant för ditt hus. Du har att arbeta för att ditt hus med dem, som hör dit, måtte stå icke blott i yttre, utan även i levande förbindelse med församlingen, och att

från församlingens livsbrunnar rik välsignelse må tillflöda ditt hus. Du skall hålla husandakt och öva kristlig tukt i ditt hus, vara husets "präst" samt ett föredöme för de dina i levande gudsfruktan, ja, göra allt, vad du kan, för att hålla både ogudaktighet och falsk andlighet utanför husets tröskel. Du må tro, att detta är en ställning i församlingen, som är både härlig och maktpåliggande. Var glad över att du fått dig en sådan ställning anvisad och sök nåd till att fylla den.

Men skulle så vara, att du icke, åtminstone icke ännu, intar denna ställning, men ändå vill vara en from man och såsom sådan veta din särskilda ställning i församlingen, så låt mig säga dig några ord därom. Liksom det borgerliga samhället behöver män med manlig kraft och karaktär, med manlig viljefasthet, manlig verksamhetslust, manlig självständighet och andra äkta manliga egenskaper, så behöver också Kristi församling i alla tider, icke minst i vår, män med sådana egenskaper, men helgade av nåden och därigenom så obeskrivligt mycket mer värdefulla. Ställ för dig det målet att genom Guds nåd bli en helgad manlig personlighet. Bruka för den skull ett träget umgänge med *den fullkomlige mannen*, din Frälsare Jesus Kristus. Låt Honom bli din kraftkälla och förebild. Men akta också på var du kan få se en manlig gudsfruktan i Bibeln eller i livet. I samma mån som du så blir en helgad manlig personlighet, får du den mest inflytelserika ställning, du kan vilja önska dig i Kristi församling, ej minst i den lokalförsamling, till vilken du hör. Du blir ett ljus och ett salt för din omgivning, ett stöd och en hjälp för dem, som är svagare än du, en bekännare, genom vilken din Frälsare prisas inför världen, en stridsman, som kan övervinna, både sig själv och andra tillgodo.

Det är sådana män, som församlingen behöver på "karlsidan", män med manlig kristendom, präglad av ödmjuk tro, ädel storsinnet, fast beslutsamhet, oförsagd frimodighet, omutlig trohet och andra manliga dygder. Med sådana män bleve "karlsidan" i sanning *väl* besatt. O, om den överallt bleve *fullsatt* med sådana män! Då skulle man ej såsom nu behöva klaga över, att våra församlingar sakna manlig

prägel. – Hur skall det vara däruppe i den stora, frälsta församlingen inför Guds och Lammets tron? Du man och yngling, som läser detta: sök efter att i Kristi församling på jorden intaga och fylla din plats såsom en på nåden byggande och av nåden helgad man och var så trofast intill döden, så får du en gång saligt erfara, huru det i detta hänseende blir däruppe.

Carl Christensson (1854-1937).
Kyrkoherde i Seglora
pastorat 1898-1937

Artikel i *Julhälsningar* 1912

Nyhet! **Evangelieboken** **i stort format**

20x26 cm för textläsning
i gudstjänsten

*Texter enligt 1983 års
evangeliebok för
Svenska kyrkan.
Översättning:
Svenska folkbibeln 2015.
Psaltarpsalmer;
kollekt-, evangelie-
och högtidsböner;
bibelläsningar för
passionstiden m.m.*

Pris: 300 kr (inkl. moms)
porto och emballage tillkommer.

Beställes hos:

lutherstiftelsen.goteborg@gmail.com

PRENUMERERA **på** **Göteborgs Stifts-Tidning!** **Eller ge den som gåva!**

Helår: 350:-

Nyprenumerant och/eller gåvo-
prenumerant 275:- för helår.

Plusgiro 2 55 21-6

Kontakt: 0723-180941

gbgs.stifts.tidning@gmail.com

Den svenska högmässan

Dess ursprung och utformning (III)

Omkring 200 e. Kr. möter oss för första gången i mässan den uppmaning som vi väl känner igen från vår högmässa: "Upplyften edra hjärtan till Gud." En av den gamla kyrkans lärare Cyrillus från Jerusalem skriver härom: "Så ropar prästen högt: Upplyften edra hjärtan till Gud. Ty sannerligen måste man i denna den högsta stund ha hjärtat lyft uppåt mot Gud och inte nedåt mot jorden och de jordiska sysselsättningarna. Alltså uppmanar prästen med allt eftertryck i denna stund att låta alla detta livets sorger fara, liksom alla husliga bekymmer, och hålla hjärtat riktat uppåt mot himmelen, mot Gud som älskar människorna."

Lika gammal, om inte äldre, är lovsägelsen eller prefationen (=högtidligt företal): "Ja, sannerligen är det tillbörligt, rätt och saligt ..." Men om man läser de gamla liturgierna, finner man att denna lovsägelse har en annan karaktär än vår genom sin längd och sitt rika innehåll. Den besjunger Guds egenskaper, Guds verk i skapelsen, hela de sex dagsverken, syndafallet, genomgår det Gamla Testamentets frälsningshistoria, där varken Abel, Set, Abraham, Jakob eller Moses saknas och så Kristi verk på jorden och sist går den direkt över i instiftelseorden. Men denna utförlighet, som utmärker österns kyrkor, däribland den grekisk-ortodoxa, passade inte den romerska andan, utan där förkortades den till den vanliga knappa stilen. Men som ersättning äger den romerska mässan sina kanonböner, som prästen tyst läser före och efter förvandlingens ögonblick.

Lovsägelsens tre delar är lätt urskiljbara. Först ett allmänt lovpriande av Gud: "Ja, sannerligen är det tillbörligt, rätt och saligt, att vi alltid och allestädes tacka och lova dig, allsmäktige Fader, helige Gud, genom Jesus Kristus, vår Herre." Sedan följer den särskilda orsaken varför vi tacka. Under påsken tackar vi att Jesus är vårt "påskalamm", under julen att Guds enfödde Son för vår skull blev människa o. s. v.

Och sist lovar vi med alla i himmelen: "därför vilja vi med dina trogna i alla tider och med hela den himmelska härskaran prisa ditt namn och tillbedjande sjunga." Och alla de som firat och firar Herrens heliga nattvard inte bara i vår kyrka utan i nästan alla världens kyrkor sjunger Sanctus: "Helig, helig, helig, Herre Gud allsmäktig, fulla äro himlarna och jorden av din härlighet." När inte vår högmässa här sin största skönhet? Musikkännare beundrar den gamla medeltida melodin till lovsägelsen, samma som vi äger. Det berättas att Mozart har sagt en gång, att han var villig att ge alla sina kompositioner för att få kalla sig prefationens kompositör.

Sanctus – Helig – är änglasången som finns hos Jesaja (6: 3), där profeten skildrar sin kallelse. Vi tar alltså orden ur änglarnas mun och sjunger den med dessa. Av största betydelse för dramatiken i vår högmässa är fortsättningen: "Välsignad vare han som kommer i Herrens namn." Det är folkets sång vid Herrens intåg i Jerusalem på Palmsöndagen. Den sjunges vid denna punkt för att rikta sinnena på det ögonblick "då han kommer till oss i sin heliga nattvard".

Den gudstjänstfirande församlingen står nu inför det ögonblick, då de ord Herren Kristus uttalade i den natt då Han förråddes åter skall uttalas av prästen, och då Herren åter skall vara mitt ibland sin församling. Innan själva instiftelseorden uttalades i fornkyrkans mässordning, läste man böner, liksom man läste sådana efteråt. Bland andra läste man anamnesen, som skulle erinra om (grek. *anaminnäsko*) Kristi frälsargärning, och epiklesen, i vilken man anropade (grek. *epikalléo*) den Helige Ande, att Han skulle sänka sig ned ... Så läses hos oss också före instiftelseorden en bön där båda dessa böner finnes: "utgivit din enfödde Son ... Vi tacka dig för den frälsning du berett oss genom Jesus Kristus. Sänd din Ande i våra hjärtan ..."

Alltifrån den första nattvarden

och fram till den sista nattvarden på denna jord har Jesu egna ord uttalats och skall uttalas över hävorna: "detta är min lekamen ... denna kalk är det nya förbundet i mitt blod." "Ty så ofta ni äter detta bröd och dricker kalken, förkunnar ni Herrens död, till dess att han kommer", säger aposteln Paulus (1 Kor. 11: 26). Så är dessa ord det centrum kring vilket de troendes mässa är uppbyggd.

På Oljeberget ligger i våra dagar en kyrka, Pater noster-kyrkan (Fader vår-kyrkan). Man har byggt denna gotiska kyrka där, eftersom en urgammal tradition berättar att det var där Jesus lärde sina lärjungar att bedja Fader vår. I kyrkans korsgång finns 32 stentavlor, i vilka Fader vår står inristat på 32 språk. På många fler språk läses den bönen, och den har varit med i alla tider överallt där kristna har samlats till gudstjänst. Vad var naturligare än att Herrens bön också fick plats i nattvardsmässan, i all synnerhet som vi beder i den fjärde bönen: "vårt dagliga bröd giv oss i dag." Så har också, så länge nattvarden firats i vårt land, Fader vår lästs i anslutning till instiftelseorden. Kanske hade vi lyft oss upp över tiden i lovsägelsens jubel, då vi liksom stod med de lovsjungande änglarna inför Guds tron, eller vid minnet av Herrens sista måltid. Världen försvann med sin kamp, sina sorger och mödor. Men nu, strax innan vi träder fram för att delta i kommunionen, påminnes vi åter om att vi är svaga och bräckliga människobarn som behöver Guds hjälp. Därför beder vi innerligt den sista bönen i Fader vår: "fräls oss ifrån ondo."

Fyra gånger uppmanar aposteln Paulus i sina brev de kristna: "Hälsa varandra med en helig kyss" (t. ex. 1 Kor. 16: 20). Och Petrus skriver detsamma: "Hälsa varandra med en kärlekens kyss" (1 Petr. 5: 14). Det var under apostlarnas tid ett uttryck för broderskärleken och kärleken till nästan. Därför förstår vi att denna kyss fick sin plats i guds-

tjänstordningen. Hade inte Herren själv sagt: "Därför, om du kommer med din gåva till altaret, och där drar dig till minnes, att din broder har något emot dig, så lägg ned din gåva där framför altaret och gå först bort och förlik dig med din broder och kom sedan och bär fram din gåva." Man placerade av denna anledning fridskyssen som det första i de troendes mässa. Innan något annat skedde, skulle alla försona sig med varandra. Det skedde så att kvinnorna gav varandra en kyss och männen varandra. I Rom placerades fridskyssen strax före kommunionen, och så betygar Augustinus: "Efter Herrens bön säger man 'Frid vare med eder' och de kristna kysser varandra med en helig kyss ...". Som en reminiscens av detta uttalar prästen i våra kyrkor: "Herrens frid vare med eder."

I den grekiska mässan kallas sedan gammalt det bröd från vilket man bryter och delar ut åt nattvardsgästerna för "Lammet". Och medan man håller på med att bryta detta, sjunger man en sång som motsvarar vårt "O Guds Lamm, som borttager världens synder". Från den grekiska kyrkan fick den romerska denna i arv i slutet av 600-talet, och på denna väg har den vandrat till oss och vår gudstjänst.

Guds Lamm – Kristus – måste dö, måste kämpa den hårda kampen, och Han dog för oss, som det heter i den gamla nattvardpsalmen: "Guds rena Lamm, oskyldig, På korset för oss slaktad, Alltid befunnen tålig, Ehur du var föraktad, Vår synd du haver dragit Och dödens makt nedslagit. Giv oss din frid, o Jesu." Ja, frukten av lidandet blev friden och välsignelsen, och den får vi del av då kommer fram till altaret och undfår vår Herres Jesu Kristi lekamen och blod.

I den äldsta kyrkan firades nattvarden ofta, allra minst var söndag. Men under svåra tider kunde man känna behov av att dagligen mottaga de heliga håvorna. Så särskilt under de hårda förföljelserna på 200-talet. Kyrkofadern Cyprianus skriver till några trosvänner: "En mycket hård och het kamp förestår oss nu, och Kristi soldater måste rusta sig till den genom hel(hjärtad) tro och genom en fast dygd, i det att de tänker över, att de dricker kalken med Kristi blod just för att vara i stånd till att också själva för Kristi skull utgjuta sitt blod." Alla som var

med i gudstjänsten deltog helt naturligt i nattvarden. Men redan i det femte århundradet gick folket mer sällan till nattvarden, och sedan dess har sederna skiftat under århundradenas lopp. Dock hindrar väl inget att fornkyrkans sed med nattvardsgudstjänst var söndag åter blir levande.

Efter utlandet av de heliga håvorna går vår högmässa snart till sitt slut. En tacksägelsebön följer som har sin motsvarighet överallt i de olika kyrkorna. Den gamla kyrkans fromma erkände att de kanske inte tackade för vad de undfått så mycket i ord som i gärning. Livet som det gestaltade sig med sitt arbete, sin kamp, sitt lidande och sin kärlek, och troheten i detta var en verkan av det mottagna Gudsbrödet och tillika ett tack därför. Efter 1548 kunde man läsa i den svenska högmässan följande tänkvärda tacksägelsebön: "O Tu ädhla Jesu Christe som oss til thenna Natwarden kalldt hafuer, wij tacke tigh aff alt hierta, at tu oss ther til förstånd och wilia giffuit haffuer. Wij tacke tina barmhertigheet, at tu oss medh tro och kärleek vplyst haffuer, oss medh tigh sielff spisat, medh tin Gudhdom vpfyldt och kringhwerffdt haffuer. O älskelighe Jesu, bliff när oss, ty wij giffue oss i tina hender, och förlåte oss på digh, at wij må bliffua ewinnerligha medh tigh. Amen."

Och nu blickar församlingen tillbaka på vad den genom högmässan fått mottaga och sjunger sitt lov till Herren: "Herren vare tack och lov. Halleluja."

En slutvälsignelse efter mässan har nästan alltid förekommit. Men den välsignelse, den aronitiska (4 Mos. 6), som vi brukar, har inte använts av kyrkorna före Luther. Denne införde den i den tyska gudstjänst som han iordningställde och av vilken Olaus Petri lärde. I den Tree-nige Gudens namn mottager församlingen välsignelsen. Det är Faderns välsignelse, ty Han utgav sin ende Son; det är Sonens välsignelse, ty Han dog på korset för oss; det är den Helige Andes välsignelse, ty Han är utgången av Fadern och Sonen.

Ännu mycket mer kunde sägas om vår högmässa. Men skall till sist ännu en sak sägas, så blir det utan

tvekan ett stort tack till reformationens män, som lärde oss att sjunga psalmer i gudstjänsten på vårt eget språk. Vad psalmsången fått betyda för generationer av människor kan aldrig sättas på papperet. En högmässa utan psalmsång skulle göra gudstjänsten till något kallt och lätt ställa människorna som åskådare, och det vore en fara som andra kyrkor har råkat in i.

Herren Jesus berättade en gång liknelsen om en skatt som var gömd i en åker (Matt. 13: 44). En man fann den och gick bort och sålde allt vad han ägde och köpte den åkern för att få äga skatten. Jesus menar himmelriket. För många är denna skatt fördold. Den som funnit den ger allt han äger och träder i Herrens tjänst. – Är inte också högmässan med nattvarden en dyrbar skatt i Guds åker? Borde inte alla kristna hjälpas åt att finna den och låta också andra finna den?

*Bertil Gärtner 1924-2009.
Biskop i Göteborgs stift 1970-1991*

Lilla katekesen med utveckling

Gottfrid Billing. En av männen bakom 1878 års katekesutveckling fördjupar dess lära om kyrkans tro och bekännelse. 309 sid. Inb. **30:-**

*Porto och emballage tillkommer.
Kontaktuppgifter på sidan 2.*

Samfundet Libris böcker

Martin Luther: Om en kristen människas frihet. Häft. 40:-

Martin Luther: Spis och föda. Dagliga betraktelser, språkligt reviderad. Inb. **Prissänkt 50:-**

Martin Luther: Trösteord i livets strid. Inb. **Prissänkt 30:-**

Anders Nohrborg: Den fallna människans salighetsordning. Inb. **90:-/band** (3 band).

Erik Pontoppidan: Collegium Pastoralis Practicum. Häft. **60:-**

Adam Stenander: Arla och särila. Inb. **40:-**

L M Engström: De yttersta tingen. Häft. **30:-**

*Kontaktuppgifter på sidan 2.
Porto och emballage tillkommer.*

Ord av rätta lärare

Om Kristi kyrka och Guds ord

Vi tror på en enda helig, allmänlig och apostolisk kyrka. Det är Kristi världsvida kyrkas bekännelse. Missionsprovinsen har denna bekännelse. Missionsprovinsen är enligt Provinsordningens identitetsparagraf en del av ”den enda, heliga, allmänliga och apostoliska kyrkan” (PO § 2). I denna identitet står vi på den evangelisk-lutherska kyrkans lärogrund, som anges i Provinsordningens portalparagraf.

Med denna identitet är vi förpliktade till att allt vi beslutar och gör på centralt håll och i koinoniorna är i enlighet med Guds ord. Vi gör detta i medvetande om att vi är en del av Kristi världsvida kyrka. Det är en förpliktelse, men också en ovärderlig förmån att få stå med i gemenskapen med Kristus och med kristna över hela världen. Det är välsignat att få fira gudstjänst i medvetande om att vår lilla gudstjänstgemenskap är med i en osynlig, men andlig och verklig gemenskap med alla de heliga inte bara här på jorden utan också i himmelen. Vi är inte en liten isolerad rörelse, som lever för oss själva. Vi är en del av Kristi kyrka på jorden. Allt vad Kristus ger sin Kyrka, det ger han i varje koinonia, där prästen för dem som samlas förkunnar Guds ord rent och klart och förvaltar sakramenten i enlighet med Kristi instiftelse.

Svenska kyrkans kyrkomöte öppnade prästämbetet för kvinnor, man utvidgade äktenskapet att gälla även homosexuella, och man firar nu på sina håll gudstjänst utan syndabekännelse, därför att man menar att den är förtryckande, och i predikan och själavård är talet om omvändelse meningslöst, säger man, därför att alla som vill det goda redan är goda kristna. Människan är ju innerst inne god. Nu har man också börjat omtolka dopet: det är bara ett sätt att bejaka livet med Gud, som gavs i och med att man föddes. Svenska kyrkan har en kyrkoledning som ställer kyrkan utanför den enda, heliga, allmänliga och apostoliska kyrkan. Den blir en helt inomvärldslig rörelse. Den avgörande orsaken till att detta sker

är att man inte tror och bekänner Bibeln som Guds ord och därmed inte heller tror och bekänner Jesus Kristus som Kyrkans HERRE.

Missionsprovinsens kallelse i detta katastrofala läge för svensk kristenhet, och för svenska folket, är att troget tro och bekänna en enda, helig, allmänlig och apostolisk kyrka. Vi gör det därför att Gud har uppenbarat sig och sin kyrka i sitt heliga Ord. För att kunna vara trogna denna kallelse behöver vi fördjupa oss i vår evangelisk-lutherska bekännelse. Den avviker ju inte, enligt våra fäder, från den allmänliga kyrkans tro och bekännelse.

Under åren som ligger bakom oss, har vi haft anledning att fördjupa oss i några av vår bekännelses läropunkter. Rättfärdiggörelseläran och Bibelns lära om skapelsen och Bibelns auktoritet i denna och andra frågor.

Provinsordningens 1 Kap. 5 § säger: ”Missionsprovinsen söker internationell samverkan på evangelisk-luthersk grund och odlar kontakt med andra kyrkotraditioner där så är lämpligt.” Det är ju naturligt att vi gör det, när vi är en del av Kristi världsvida kyrka. Vi har haft kontakt med flera evangelisk-lutherska kyrkor. Det har bl.a. märkts vid våra biskopsvigningar. Missionsprovinsen är känd och respekterad inte bara i Norden utan bland kyrkor i olika världsdelar. Vår provinssekreterare och andra i ledningen har deltagit i konferenser och möten på inbjudan av olika kyrkor och rörelser. Det är säkerligen kontakter som kommer att fördjupa åren framöver.

I Kristi kyrka är Jesus HERREN. Har det visat sig att Jesus har fått vara HERREN i Missionsprovinsen under de här fem åren? Har vi biskopar varit tecken på gemenskapen med Kristi världsvida kyrka? Det uppdraget är det första som står angivet som biskopens uppgifter i Provinsordningen (5 kap, 8 §). Det är för det ändamålet vi har engagerat oss i förkunnelse och gudstjänstliv, i samtal och diskussioner, på sammanträden och i beslut. Jesus är

HERREN. Det har varit vår högsta önskan och vår bön att han ska få vara det i Missionsprovinsen. Det är då den visar sig vara en del av Kristi världsvida kyrka.

Med Jesus som HERREN kan vi vara ett med varandra med vår olika gåvor och med våra olika framtoningar. Vi kallar oss – eller andra kallar oss - gammalkyrkliga, högkyrkliga, lågkyrkliga. Det innebär att vi – på samma lärogrund – bär med oss olika traditioner, när det gäller uttryck för andligheten, för gudstjänstlivet, för bönen. Låt oss ha det och glädjas åt det, när det håller sig inom Guds ords och vår bekännelses ramar. Vi är ändå ett i Kristus och ett med varandra och ett i Kristi sanna kyrka.

Enheten har satts på prov ibland, men viljan att vara ett har varit stark. Låt oss samtala, när vi inte är överens i somliga läropunkter. Ingen av oss är fullkomlig. Även vi biskopar och präster får sitta vid Jesu fötter och lyssna till Guds ord. Må vi uppbyggas på vår allraheligaste tro. Vi har i HERREN och hans ord och sakrament och i vår evangelisk-lutherska bekännelse all den hjälp vi behöver. När vi bekänner Bibeln som Guds ord i allt den uttalar sig om, och då vår allvarliga strävan är att stå på den lärogrund vi har, då finns den andliga enheten inom Missionsprovinsen.

Guds ords rena förkunnelse och sakramentens rätta förvaltning.

Biskopens uppgift är att övervaka att Guds ord förkunnas rent och klart med lag och evangelium att sakramenten rätt förvaltas. ... Varför är det här så viktigt att förkunna Guds ord rent? Därför att tron kommer av predikan, och predikan i kraft av Kristi ord, Rom 10:17. Därför är det viktigt att förkunnaren följer aposteln Petrus uppmaning: ”Om någon talar skall han tala i enlighet med Guds ord” (1 Petr 4:11). Det är fråga om människors frälsning. Ordet ska förkunnas med dess lag och evangelium. Prästen ska vid sitt livs slut kunna säga med aposteln Paulus i Apg 20:27 ”Jag har inte tvekat att predika för er hela

Guds vilja och plan.” Må vi också göra som han säger i versen därpå: ”Ge akt på er själva och på hela den hjord som den helige Ande har satt er som ledare över, till att vara herdor i Guds församling som han har köpt med sitt eget blod.”

Teologer och kyrkomän säger – och många präster följer dem: Det finns ingen uppenbarelse. I Missionsprovinsen säger vi frimodigt, uthålligt och med glädje: Gud har uppenbart sig. Vi har en Bibel som är Guds ord också i dag. Ty Jesus Kristus är densamme i går, i dag och i all evighet. Vår treenige Gud, Fadern, Sonen och den Helige Ande, är en evig Gud. Hans armar råder här på jorden också i dag. Jesus säger: ”Himmel och jord skall förgå, men mina ord skall aldrig förgå” (Matt 25:35). Det är föraktet för Guds ord, som är så allvarligt. Det är orsaken till att det ser ut som det gör i kyrkorna här i Norden. Det är oerhört viktigt att Missionsprovinsens präster och folk, håller Guds ord i ära, gärna hör och lär det. Vi biskopar och präster ska förkunna Guds ord såsom det Guds ord det verkligen är.

Jag har inte funnit anledning att ifrågasätta förkunnelsen hos någon av de präster jag lyssnat till. Jag har funnit en vilja att förkunna, så att den Helige Ande får väcka tron och bevara tron. Men vi behöver ständigt fördjupas i förmågan att dela Ordet rätt, så att de likgiltiga väcks, de uppväckta får rätt vägledning liksom de benådade. De benådade, de som har den sanna och saliggörande tron, behöver mycken tröst av evangelium. Det är ju de som verkligen känner sig själva och ser sina brister i helgelsen. Låt oss inte glömma dem i förkunnelsen. I evangeliets tröst ska det inte finnas något ”du skall” utan bara: ”du får”. Du får ta emot för intet Guds underbara gåva, Jesus Kristus och allt han har att ge. Allt har Kristus fullbordat också för dig.

Att förkunna Guds ord rent och klart kan vi inte göra utan den Helige Andes hjälp. När vi förbereder predikan, låt oss aldrig göra det utan bön om Andens hjälp. Ta tid på dig till förberedelse av ditt viktigaste arbete, genom vilket HERRENS skapar och uppehåller tron i människors hjärtan.

*Inledningen till missionsbiskop
Arne Olssons ämbetsberättelse
Prästmötet 25 maj 2010*

Minnesord

Missionsbiskop Arne Olsson

Missionsprovinsens förste biskop och tidigare kyrkoherden i Svenska kyrkan Arne Olsson avled den 12 mars 2024.

Arne, född 1930, växte upp på en gård i Frändefors socken i södra Dalsland och var son till Karl och Josefina Olsson. Tillsammans med nio syskon fick han välsignelsen att inleda sitt jordeliv i ett kristet hem där det dagliga andaktslivet var självklart. Det var efter en husandakt som Arne för första gången yppade sin önskan att få bli präst vilket togs emot med glädje i familjen, i synnerhet av modern.

Efter folkskola, militärtjänst vid Göta Trängregemente och en del kortare anställningar, bl.a. på kyrkvärden Erik Olssons spannmålsfirma i Frändefors där hans företrädare på posten också blev präst, inledde Arne sina studier på Fjellstedtska skolan i Uppsala, ett privat läroverk och gymnasium vars ändamål var att förbereda unga män för studier i teologi och prästtjänst. 29 år gammal tog Arne sin studentexamen och samma dag ingick han förlovning med Kerstin Lindeskog som skulle bli hans äkta maka och med vilken han skulle få fyra söner.

Efter teologiska studier i Uppsala prästvigdes Arne Olsson en kall onsdag i tredje adventsveckan 1962 för Karlstads stift. Hans vagningsbiskop var Sven Danell i Skara som trädde in för biskopen i Karlstad Gert Borgenstierna som var sjuk. Fram till 2003 kom Arne att utöva sin prästkallelse i Svenska kyrkan. År 1963 till 1964 tjänade han som kyrkoadjunkt i Kristinehamn vilket innebar mycket arbete för en nyprästvigd: förutom gudstjänster sön- helgdagar, bl.a. 102 dop, 25 vigslar, 53 jordfästningar och cirka 20 medlingar för makar med äkten-skapsbekymmer. Därefter följde ett drygt halvårs tjänst som stiftsadjunkt med ansvar för ungdomsarbetet innan han 1965 fick sin första församlingstjänst som komminister i Mangskog (nära Arvika) 1965. I denna kyrkliga församling kom han att tjäna till 1973 då han blev kyrkoherde i Habo, en stor församling i Skara stift. Där fick biskop Arne, som han själv beskrivit det, gå in i gärningar väl beredda av Herren

genom sina företrädare. I församlingen fanns en trogen skara kyrkfolk som samlades till gudstjänst varje söndag och en allmän lyhördhet för Guds ords rätta förkunnelse. Kyrkorådet gjorde vad de kunde för att avlasta honom administration som kunde skötas av andra.

År 1984 återvände prästfamiljen Olsson till södra Dal där Arne fått tjänsten som kyrkoherde för Bolstad pastorat med dess fyra kyrkor. Här kom han att arbeta till sin pensionering. Fr.o.m. 1993 var Arne sjukpensionär med deltidstjänst. Han hade ända in på 2000-talet vikariat och andra uppdrag i Bolstad, Högsäter, Ör och Frändefors församlingar. Under denna tid blev det tydligt att Svenska kyrkan snart inte längre skulle få bekännelseetrogna präster p.g.a. kyrkomötets beslut 1993 att inte längre prästvigga kandidater som ej accepterade att leda gudstjänst med prästvigda kvinnor. För att säkerställa fortsatt bibeltroget gudstjänstliv tog Arne Olsson tillsammans med Kyrkliga förbundets lokalavdelning i Bohuslän-Dal initiativet till bidandet av en församling Stigen med Per-Anders Grunnan, prästvigd för den ingermanländska lutherska kyrkan, som kyrkoherde. Senare engagerades han också i arbetet med att bilda det som skulle bli S:t Petri gudstjänstgemenskap i Karlstad. Detta sågs inte med blida ögon av stiftsledningen. Luciadagen år 2001, då Arne tjänstgjorde i Frändefors, ringdes han upp av en tjänsteman från Karlstads domkapitel som meddelade att domkapitlet just förklarat honom obehörig att utöva prästtjänsten i Svenska kyrkan. Varför? Jo, han var inte villig att i allt samarbete med kvinnliga präster. Dock hade Arne inte kallats till samtal om detta av domkapitlet. Beslutat grundades på tidningsartiklar. Detta skedde mitt i advent med alla julens gudstjänster inplanerade liksom dop och vigslar. Personalen i Frändefors ställde mangrant upp bakom sin t.f. kyrkoherde: ”Kommer inte Arne till gudstjänsterna kommer inte heller vi!” Beslutet kom på överklagandenämndens bord som omedelbart inhiberade det och ålade domkapitlet att handlägga ärendet på nytt.

2003 bildades Missionsprovinsen och den 5 februari 2005 vigdes Arne Olsson till Missionsprovinsens förste missionsbiskop av biskop Walter Obare Omwanza från *Evangelical Lutheran Church of Kenya*. Vid biskopsvalet fick Arne Olsson nästa alla avlagda röster. Han var en ytterst respekterad och kompetent prästman som kunde samla och leda det kyrkfolk från olika fromhets-traditioner som engagerat sig i provinsens bildande. Arne var ingen stridens man, men i den uppkomna situationen var han bestämd och handlingskraftig. Trots många påtryckningar får "oense vänner" som delade sorgen över det teologiska förfallet i Svenska kyrkan men som motsatte sig biskopsvigningar "utanför systemet", stod han fast och hörsammade kallelserna till tjänst som biskop som en kallelse från Gud. Som hans valspråk förkunnar: "Man måste lyda Gud mer än människor" (Apg 5:29).

Missionsprovinsens bildande och Arne Olsson biskopsvigning sågs som något mycket positivt och hoppfullt också bland medkristna utanför Sverige vilket inte minst den stora närvaron av lutherska kyrkledare från olika länder vid vagnings-gudstjänsten i Schillerska gymnasiet i Göteborg, vittnade om. En särskild betydelse fick biskop Arne för våra finska trossyskon. Omedelbart efter sin biskopsvigning vigde han, utöver två svenska prästkandidater, en finsk kandidat till tjänst i Finland, och år 2010 Matti Väisänen till biträdande biskop i det som skulle bli Missionsstiftet i Finland.

Prästutbildning, prästvigning och tillsyn över präster är en mycket viktig del av en biskops uppdrag. Arne fick viga 21 präster (samt en diakon och fyra biskopar: förutom Matti Väisänen medbiskoparna Lars Artman och Göran Beijer samt efterträdaren Roland Gustafsson). Biskop Arne var även föreståndare för Lutherstiftelsens pastorala utbildning. Denna del av uppdraget låg honom varmt om hjärtat. Han var en uppskattad lärare som höll många lektioner också efter att han blivit emeritus. Vi som är engagerade i Lutherstiftelsens arbete minns honom inte minst för hans insatser för bildandet av den ovannämnda gudstjänstgemenskapen i Karlstad. Det var kh em. Arne Olsson som först mötte den blivande församlingens kärnan vid en högmässoguds-

tjänst hemma hos den pensionerade diakonissan Elin Persson i Karlstad. Det församlade var "gammal-troende" kyrkfolk från olika traditioner. Det andliga nödläget i stiftet och förhållandet att gudstjänstverksamheten skulle stå under tillsyn av Arne Olsson sammanförde dem i engagemanget för gudstjänstfirande på Bibelns och bekännelsens grund. Vid den första gudstjänsten i Herrhagskyrkan, som samlade över 50 personer, valdes ett kyrkoråd. Vid möten med domprosten och andra präster i Karlstad var det tydligt att Arne var respekterad också av ämbetsbröder som inte delade hans syn i ämbetsfrågan. Hans frimodiga, trygga och bestämda engagemang var en förutsättning för gudstjänstgemenskapens bildande.

Biskop Arne var en stor Guds gåva till Missionsprovinsen. Tankarna går osökt till apostelns ord: "Och han gav några till apostlar, andra till profeter, andra till evangelister och andra till herdar och lärare, för att utrusta de heliga till att fullgöra sin tjänst att bygga upp Kristi kropp" (Ef 4:11-12). Då Arne Olsson slutade sin tjänst hade provinsen ett tiotal församlingar, nu har den 17. Det är något stort som inlett med provinsens bildande. Genom de gåvor Herren gav biskop Arne fick han betyda mycket för att detta kunde ske. Till tacksamheten för allt det goda han fick betyda för sina nära och kära och för människorna han betjänade som präst i Svenska kyrkan, får vi lyfta fram hans välsignelserika insats som Missionprovinsens förste biskop.

Efter pensioneringen från tjänsten i Bolstad bodde Arne och Kerstin först i ett litet hus i Vråa i Dalsland och därefter i en lägenhet i Vänersborg. De sista åren var Arne svag och sängbunden. Intill sin dödsdag fick ofta och regelbundet hembesök med sjukkommunion. Vid begravningsgudstjänsten skärtorsdagen 28 mars, vigdes Arne Olsson till sin sista vila i Frändefors kyrka, där han döpts, konfirmerats, vigts till äktenskap och också en tid tjänstgjort som präst. Gudstjänsten leddes av komminister Rolf Pettersson. Psalmerna 257, 45, 36 och 42 sjöngs. Vid minnesstunden i församlingshemmet framfördes många minnesord med tacksamhet för vad Arne Olsson fått betyda. Vi lyser frid över biskop Arnes minne!

Patrik Toräng

Arne Olsson

Vår innerligt älskade

* 31 mars 1930

† 12 mars 2024

KERSTIN

Olof

Otto och Marie-Louise

Henrik och Inger

David och Åsa Sarah

Barnbarn

Barnbarnsbarn

*Ditt kors skall skina
för min blick, när sist
jag somnar in,
o Herre Jesus Krist.
Då viker natten,
morgon bräcker klar.
I liv, i död bliv, Herre,
hos mig kvar.*

Sv.ps. 189:7

Begravningsgudstjänst
har ägt rum den 28 mars
i Frändefors kyrka.

Tack för alla gåvor!

Göteborgs Stifts-Tidning

Plusgiro 2 55 21-6

Prästkassan

Plusgiro 34 65 56-4

Lutherstiftelsen

Plusgiro 49 12 14-3

Bankgiro 340-5826

Minnesord

Susanne Tobin Heikkinen

Lutherstiftelsens högt värderade medarbetare Susanne Tobin Heikkinen har onsdagen 20 mars efter en längre tids sjukdom lämnat denna världen.

Susanne föddes den 3 maj 1963. Hon kom att få sin konfirmationsundervisning i Stenkyrka, Klövedals och Valla församlingars pastorat på Tjörn i Göteborgs stift, och tog då starka intryck av den västsvenska andliga traditionen som där företrädde av kyrkoadjunkten Johan Pettersson. Här fördjupades hennes kristna tro, vilket kom att leda till att hon år 2007 blev redaktionssekreterare för Göteborgs Stifts-Tidning samt kanslist med ansvar för Lutherstiftelsens administration. Vi som fick glädjen att vara hennes medarbetare är mycket tacksamma för hennes insatser för att digitalisera och på olika sätt förenkla utgivningen av Göteborgs Stifts-Tidning. Det innebar sådana besparingar att denna tidning ännu kan utgivas, trots att antalet prenumeranter och gåvogivare nu är mycket fåtaliga. Hon ordnade också så att bokutgivningen kunde ske på ett mer kostnadseffektivt sätt. Hennes kallelsemedvetenhet var stark. Hon ville göra ett gott arbete till gagn för den goda sak hon tjänade. Susanne var vänlig i sitt bemötande av oss medarbetare. Vi fick många intressanta och djupa samtal där hon tydligt stod upp för sin evangeliskalutherska tro och gav uttryck för sin tacksamhet för och solidaritet med den västsvenska schartauanska fromhetstraditionen som hon var djupt präglad av. Mer än en gång hände det också att hon påpekade brister i artiklar i GST som då lyckligtvis kunde åtgärdas före tryck.

Susanne var i sitt första äktenskap gift med Rune Tobin med vilken hon hade fyra barn, Antonia, Salome, Elias och Samuel. Efter att ha blivit änka gifte hon sig med Pekka Heikkinen som under hennes långa sjukdomstid troget stöttade henne, inte minst genom att hålla andakter med henne på vårdhemmet Stomsåker där hon fick sluta sina dagar.

Susanne vigdes till sin sista vila inför uppståndelsens dag fredagen den 12 april i Hyssna kyrka. Vid

den värdiga gudstjänsten sjöngs psalmerna "Blott en dag" (249), "Så tag nu mina händer" (277), "Var jag går i skogar, berg och dalar" (251) samt sången "Dagen är nära". Prästen Johan Danz höll griftetalet som mynnade ut i följande ord i Johannes Uppenbarelsebok: "När jag såg honom – Herren Jesus – föll jag ner som död för hans fötter. Men han lade sin högra hand på mig och sade: 'Var inte rädd. Jag är den förste och den siste och den levande. Jag var död, och se, jag lever i evigheters evighet. Och jag har nycklarna till döden och helvetet.'" (Upp 1:17-18)

Med stor tacksamhet för allt det goda Susanne fått betyda för så många, lyser vi frid över hennes minne. Vi avslutar med att citera psalmsverser (SvPs 144:6-7) som sjöngs vid ett av de sista sjukbesöken hon fick ta emot:

*När jag skall lämna världen,
O lämna du ej mig,
Och låt vid hädanfärden
Min blick ej släppa dig.
När vånda trycker anden
I sista kampens nöd,
Kom då och lossa banden,
O Jesu, för din död.*

*Träd i min sista timma
Själ för mitt öga fram.
Ack, låt mig då förnimma
Din bild på korsets stam.
Dess drag jag då vill gömma
I djupet av min själ
Och dödens smärta glömma.
Den så dör, han dör väl.*

SvPs 144:6-7

Patrik Toräng

Min fromma och trogna
hustru

**Susanne
Tobin Heikkinen**

* 3 maj 1963
† 20 mars 2024

har lämnat mig och detta jordeliv med sin jordiska kropp och väntar att jag ska följa henne efter. Med sin själ är hon som jag tror och hoppas hemma hos Jesus i hans himmelska rike. Dit har jag hopp om att även själv få komma för Jesu Kristi vår frälsares skull.

Pekka

*För mig sitt liv, sitt dyra blod
Han ville icke spara,
att för den dom mig förestod
jag måtte tryggad vara.
Han blev hos Gud
min löftesman,
Uti hans död
min synd försvann.
Så är jag frälsad vorden.*

Begravningsgudstjänst
har ägt rum den 12 april
i Hyssna kyrka.

Henric Schartau

Biblisk katekes

Inb, 316 sid. 160:-

Tretton Predikningar

Inb. 120 sid. 120:-

Porto och emballage tillkommer.
Kontaktuppgifter på sidan 2.

Timo Laato:

Följ mig!

*Pastoral perspektiv
i bergspredikan*

Häftad, 230 sidor (2011). 160:-

**Varför kommer
väckelsen (inte)?**

Häftad, 54 sidor (2017). 50:-

Porto och emballage tillkommer.
Kontaktuppgifter på sidan 2.

Om den nya ”könsbyteslagen”

I en ledartext av Jonas Adolfsson i tidningen Världen idag den 30 april kan man bl.a. läsa följande:

När riksdagen nyligen röstade igenom den nya lagen om juridiskt könsbyte rev man upp ännu en av rättfärdighetens grundvalar. Att riva upp en grundval är att riva ner det naturliga beskydd som Gud gett till ett land. I det här fallet gäller det skapelseordningen, det faktum att människan skapades till man och kvinna. Självklart måste vi förstå att många unga människor i dag kämpar med sin identitet. Men vi löser inte problem genom att förneka biologiska fakta.

Det olycksaliga riksdagsbeslutet är ytterligare ett i raden av upprivna grundvalar i vårt land. Vi såg det även när kristendomsundervisningen avskaffades i skolan på 1960-talet. Även det beslutet drevs igenom utan folkligt stöd, och två miljoner svenskar protesterade i en rekordstor namnsamling. Andra grundvalar revs upp när pornografi legaliserades (1972), när abortlagen antogs (1974), och när affärstidsla-

gen om söndagsstängda butiker avskaffades (1971). Vi såg det också när skilsmässor förenklades (1974), när sambolagen antogs (1987) samt därefter lagarna om partnerskap, adoptionsrätt och äktenskap för samkönade par (1994, 2003 och 2009). Javisst, allt detta skedde i demokratisk ordning, med beslut i Sveriges riksdag, och varje nation är i sin fulla rätt till sådana vägval.

Men det får alltid konsekvenser. För varje grundval som rivs upp förskjuts gränserna. Det förändrar människorna och det leder till nya behov av att riva upp andra grundvalar i samhällsbygget. På 1960-talet fanns det nästan ingen efterfrågan på juridiska könsbyten. Då var kärnfamiljen intakt och möjligheten att identifiera sig med förebilder av båda könen var ännu mycket god för svenska barn. Generellt sett. Varken sjukvård, media eller skola lockade heller med några alternativa varianter. Det var man och kvinna, pojke och flicka. Punkt. [...]

I takt med att den judisk-kristna värdegrunden har monterats ner och grundvalar rivits upp har förvirring-

Tänk på att meddela ändrad adress

Göteborgs Stifts-Tidning får inte längre returer av tidningar som inte kunnat delas ut.

V.g. meddela vid behov ändrad eller korrigerad adress till:

gbgs.stifts.tidning@gmail.com

Telefon: 0723-180941

Göteborgs Stifts-Tidning

Ekmansgatan 3 411 32 Göteborg

en ökat och samhällsbygget underminerats. Att Sverige har problem är uppenbart. Besinningslöst våld, skenande brottslighet och psykisk ohälsa breder ut sig. I det läget väljer våra politiska makthavare att riva upp ännu en grundval genom lagen om förenklat juridiskt könsbyte. Så irrationellt, så tragiskt!

Och man gör det i strid med breda befolkningslager och expertis. Ja, denna gång var felslutet så taktlöst att partiledare fick tvinga folkvalda ledamöter i sina partier att rösta ”rätt”. Det vill säga att rösta fel. Så rev man upp ännu en rättfärdighetens grundval, ett fundament som våra förfäder byggt in i det Sverige som tagit form under århundraden. [...]

Orden är riktiga och tänkvärda. Det är viktigt att betona att den kristna tro och etik som utgör rättfärdighetens grundvalar är inte något våra förfäder infört av egen kraft genom ”demokratiska beslut”, utan sanningar vårt folk mottagit av Herren Gud i Hans skapelseordning och i den Heliga Skrift. Dessutom må ytterligare en aspekt anföras. De tragiska besluten ifråga är inte bara djupt felaktiga utan sataniska: det är mörkrets makter som driver vilna ledare att agera på detta sätt. Det visar också hur ond djävulen är. Han nöjer sig inte med att vilja kapa vår eviga livsgemenskap med Himmelens Gud, utan verkar också för att trasa sönder vår jordetillvaro helt och hållet. Det finns bara en räddning: Omvändelse och tro!

Patrik Toräng

advokat Andreas Stenkar Karlgren
010-762 04 00 | www.ives.se

**Nummer 4
planeras utkomma
torsdagen den
20 juni 2024.**